

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, raznožen
na ciklostili. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

Politična plačana v gotovini
Abba, postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 185 (12.510)

Trst, četrtek, 7. avgusta 1987

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tiv. 480000

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.F.
66001 KOPER

7096 AA

6010020

primorski

dnevnik

Tudi po včerajšnjem sestanku v Rimu Izredno zapleten položaj na Tržaškem: župan bo predvidoma odstopil septembra Mar Lista za Trst ponovno zahteva župansko mesto?

RIM, TRST — Tržaški župan, so-
cialist Arduino Agnelli, bo uradno od-
stopil na prvi seji občinskega sveta,
ki bo predvidoma 10. septembra. Že
v tem tednu pa bo naslovil strankam
vladne večine, Slovenski skupnosti,
Listi za Trst in generalnemu tajniku
tržaške občine pismo, v katerem bo
napovedal svoj odstop in ga uteme-
ljal s potrebo po izvolitvi trdne ve-
činske občinske uprave. Na več kot

štiriurnem sestanku v Rimu med po-
krajinskimi in deželnimi tajniki strank
petstrankarske koalicije, katerega so
se udeležili tudi odgovorni za kra-
jevne uprave pri vsedržavnih direk-
cijah strank vladne večine je nam-
reč prišlo do sicer težavnega spora-
zuma, v okviru katerega so se stran-
ke tudi obvezale, da bodo v tem roku
skušale ustvariti politične pogoje za
izvolitev občinskega odbora. Po več-

rajšnjem r.mskem sestanku se torej
pogajanja med strankami začnajo
znova, vsekakor pa je jasno, da je
mimo političnih formul te ali one
stranke, kamen spotike še vedno pred-
vsem župansko mesto.

In prav o tem županskem mestu je
bilo sinoči veliko govora na skupš-
tini članov Liste za Trst; včerajšnja
skupščina Liste je bila ponovno za za-
prtimj vrati, kar očitno odraža težave

in notranje spore, ki so se gotovo za-
ostriili z izvolitvijo socialističnega žu-
pana Agnellija. Po skupščini je Lista
izdala kratko tiskovno poročilo, v ka-
terem pravi, da je po poročilu poli-
tičnega tajnika in po obširni razpravi
z zelo široko večino glasov odo-
brila resolucijo, s katero postavlja
točne pogoje v okviru reševanja po-
litične krize v tržaških krajevnih u-
pravah. Z resolucijo skupščina LpT
predvsem odobrava delo vodstva in
svetovalske skupine na Občini, ki je,
s tem da je izvolila socialističnega
župana, omogočila iskanje nadaljnje-
ga izhoda iz gotove krize v kritičnem
trenutku za usodo mesta. Z resolucijo
je skupščina članov obvezala vodstvo,
da mora iskati take politične rešitve,
ki naj spoštujejo moč stranke relativ-
ne večine in naj LpT priznajo pro-
porčne pravice, ki jih narekuje ta
njena konzistenca.

Nahajamo se torej pred dokaj dvo-
umno izjavo LpT; je mar v teh vr-
stah mogoče razbrati, da LpT po-
novno zahteva župansko mesto, po-
tem ko se mu je odpovedala? Odgo-
vor na to vprašanje bodo vsekakor
nudila nadaljnja pogajanja za rešitev
tržaške politične krize.

Še jedrski Sovjetske zveze

MOSKVA — Sovjetska zveza bo v
prihodnjih dneh odločila, ali bo na-
daljevala z enostransko začasno za-
mrznitvijo jedrskih poskusov, ki je
zapadla včeraj, prav na dan 41. ob-
letnice atomskega bombardiranja Hi-
rošime. Tako je včeraj na tiskovni
konferenci v Moskvi izjavil namestnik
sovjetskega zunanjega ministra Mi-
hail Kapica. Kapica je pristavil, da
bo sovjetsko vodstvo določilo svoje
bodoče ravnanje glede jedrskih po-
skusov tudi na osnovi stališč, ki jih
do tega vprašanja zavzemajo druge
države in še zlasti ZDA.

Enostransko začasno zamrznitev
svojih jedrskih poskusov je SZ pro-
glasila 6. avgusta lani, potem pa
jo je še dvakrat podaljšala, prvič
31. decembra in drugič 31. marca.
O včerajšnji zapadlosti sovjetske ob-
čila niso veliko pisala. Izjemo pred-
stavlja dnevnik Sovjetskaja Rosija,
ki je včeraj dogodka posvetila pose-
ben komentar. V njem med drugim
piše, da SZ še vedno upa, da bo a-
meriško vodstvo opustilo »neuresnič-
ljive sanje o vojaški premoči«.

Med opazovalci prevladuje mne-
nje, da je SZ pripravljena podaljšati
zamrznitev, a da za to pričakuje »va-
bilo« od zunaj. Tak znak bi lahko
prišel iz Ixtape v Mehiki, kjer so se
zbrali predsedniki oz. premierji Ar-
gentine, Grčije, Indije, Mehike, Tan-
zanije in Švedske. »Skupina šestih«,
kot ji pravijo, namerava sprožiti no-
vo pobudo za razorožitev in mir. Ob
včerajšnji 41. obletnici bombardiranja
Hirošime pa so bile manifestacije po-
vsod po svetu. Poročilo na 2. strani.

Italija zaplenila Libiji 7 milijard lir

RIM — Sodišči v Milanu in Piacenzi sta do po-
mladi 1987 dali zamrzniti za 7 milijard lir tekočih ra-
čunov, vrednotnic in delnic, ki jih imajo libijske banke
v denarnih zavodih Credito Italiano in Banca Com-
merciale v Milanu in Banca Nazionale del Lavoro,
Banco di Roma ter italijansko-arabski UBAE v Rimu.
Gre za izjemen ukrep, ki naj Libijo prisili k bolj red-
nemu plačevanju strojev in opreme, kupljenih pri ita-
lijanskih podjetjih. Januarja letos je njen dolg zna-
šal okrog 1.200 milijard lir, zdaj se suče menda blizu
2.000 milijard, lani pa je dosegel okrog 6.500 mi-
lijard lir.

Sodniki so jamstveno zaplembo odredili po pritožbi
terdk CO.FA. (Milan) in C.F. (Calandascio pri Pia-

cenzi), ki jima Libija ni plačala dobavljenih strojev
(C.F. je zaradi tega zašla na rob stečaja). Toda na
vrsti je baje še 18 podjetij, ki jim Libijci dolgujejo
kakšnih 200 milijard lir, a govori se, da bo seznam
še precej daljši.

Problem libijske zadolžitve se dolgo vleče in o njem
je bil često govor tako v mešani komisiji kot na dvo-
stranskih političnih sestankih, da bi ga skupaj rešili. Do-
menili so se za kompenzacijski mehanizem, po katerem
je Libija v zameno za dragoceno valuto na račun izvoza
nafta v Italijo bila dolžna poravnati določen del dol-
gov, vendar je to le malo trajalo, a po raketah proti
Lampedusi Gadafi gotovo ne more pričakovati poseb-
nega usmiljenja.

Odprta proga Titograd-Skadar

TITOGRAD — Včeraj so slovesno
odprli jugoslovanski del proge Tito-
grad - Skadar, s katero bosta poslej
povezani Jugoslavija in Albanija.
Sporazum o tej progi sta državi
podpisali leta 1979 v Tirani.

Jugoslovanski del proge je dolg 24,7
kilometra in verjetno še dolgo ne bo
rentabilen. Toda, kot je na slovesni
otvoritvi dejal predsednik zveznega
komiteja za promet Mustafa Pljakić,
motivi pri gradnji te prometne po-
vezave niso bili zgolj ekonomski. Pro-
go so narekovala predvsem načela
dobrososedskih odnosov ter potreba
povezovanja Balkana in Evrope.

Jugoslavija se je investicije lotila
v časih največje gospodarske stiske
in kljub temu, da proga ni bila v
petletnem načrtu razvoja železniške-
ga omrežja. »Prepričani smo«, je de-
jal Pljakić, »da bo ta proga omogo-
čila širše gospodarsko sodelovanje
med državama ter, da bo v interesu
med obema.« Kot je znano, bo proga Alba-
niji omogočila vključitev v širši si-
stem evropskih železnic, to pa hkrati
pomeni, da bo svoje blago lažje in
hitreje prevažala do svetovnega tr-
žišča. Predvidevajo, da naj bi po
novi železni cesti vsako leto prepe-
ljalo od 600 do 700 tisoč ton blaga.

V senatu so glasovali brez presenečenja Nova Craxijeva vlada prejela zaupnico

SANDOR TENCE

RIM — Senat je sinoči s široko ve-
čino glasov odobril zaupnico drugi
Craxijevi vladi. Novi kabinet so pod-
prli senatorji petstrankarske koalici-
je, predstavniki Južnotirolske ljudske
stranke in zastopnik francoske narod-
nostne skupnosti v Dolini Aosta. Proti
pa so glasovali zastopniki KPI, MSI,
Proletarske demokracije, neodvisne le-
vice in Sardinske akcijske stranke,
medtem ko se edini senator radikalne
stranke ni udeležil glasovanja. Vse
je vsekakor potekalo po napovedanem
scenariju, brez presenečenja in brez
posebnih zapletov, razen če izvzame-
mo nekatere glasne polemike med ob-
novljeno koalicijo in komunisti, tako
med razpravo, kot med sklepnim po-
segom ministrskega predsednika. Deba-
ta v senatu sama po sebi ni povedala
nič novega in tudi Craxi je dejansko
ponovil ali obnovil stvari, ki jih je
povedal v torek dopoldne.

Predsednik vlade je v precej kratki

repliki ponovil slavospev stabilnosti
in se obvezal, da bo vlada nadaljevala
na poti gospodarskega in družbenega
razvoja države ter izrazil prepričanje,
da bo petstrankarska koalicija vzdr-
žala do naravnega izteka zakonodajne
dobe. Tudi včeraj, kot dan prej, se
je Craxi spretno izognil vsakršni po-
litični oceni sporazuma o časovni o-
mejenosti vlade ter istočasno spre-
gledal nekatere kritične puščice, ki
so v teh dneh prišle iz demokristjan-
skih in predvsem iz republikanskih
vrst. Precej polemičen in piker pa
je bil do komunistov, ki so si po nje-
govem mnenju med vladno krizo »za-
služili negativno oceno, rekel bi šti-
rico«, kar je sprožilo glasne reakcije
med levičarsko opozicijo. Predsednik
demokristjanskih senatorjev Mancino,
ki med krizo ni štedil s kritikami na
račun socialistov, je dejal, da KD to-
krat zaupa vladnim zaveznikom in kot
nalašč nekajkrat izrecno omenil, da
bo socialističnega predsednika vlade
spomladi zamenjal en demokristjan.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Polemike o omejenem trajanju nove petstrankarske vlade

RIM — Z zaupnico novi vladi je
italijanski senat dal prvi institucio-
nalni pečat petstrankarskemu spora-
zumu, ki predvideva, marca 1987, za-
menjavo sedanjega socialističnega
predsednika vlade Craxija z demokri-
stjanskim; takrat bi namreč predse-
stvo vlade moral prevzeti Giulio An-
dreotti. Gre za sporazum, ki ga je
opozicija, vendar pa ne samo opozi-
cija, močno kritizirala prav zaradi
te vnaprej določene zamenjave.

Predsednik senata Fanfani je vče-
raj dokaj polemično podčrtal, da spo-
razum med političnimi silami glede
trajanja neke vlade ali vladne veči-
ne, ne morejo in ne smejo v noben
primeru omejevati svobode par-
lamenta pri sklepanju. Fanfani je is-
točasno rekel, da njegove molčečnos-
ti ne gre zamenjati s pristankom na

take spremembe, ki jih je označil kot
»strup italijanskega politična življe-
nja«. Napovedal je tudi, da bo v pri-
hodnjih dneh izrekel nekatere pomis-
leke, ne da bi s tem spravil v te-
žavo vlado, ki je že sama po sebi
v krizni situaciji.

Tudi Fanfani je tako dal vtis, lani
je pred njim že storila predsednica
poslanske zbornice Nilde Iotti, da ima
nekatere pomisleke glede korektnosti
tega sporazuma med petimi stran-
kami vladne večine. Nikakor ni na-
ključje, da besedila tako imenovane-
ga »sporazuma o štafeti« niso obja-
vili. S tem v zvezi je včeraj social-
demokratski tajnik Nicolazzi menil,
da gre za obvezo, ki ji ni bilo mo-
goče orisati v nobenem uradnem do-
gumu.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Pozitiven zaključek obiska ministra Genscherja v SFRJ

DUBROVNIK — Jugoslovanski mi-
nister za zunanje zadeve Raif Dizda-
rević in zahodnonemški zunanji mi-
nister Hans Dietrich Genscher sta
včeraj dopoldne v vilji Lapad v Du-
brovniku končala dvodnevne politične
pogovore. Včerajšnje srečanje je bi-
lo v celoti namenjeno dvostranskim
odnosom, ki sta jih ocenila kot dina-
mične in dobre. Poudarila sta, da
ima sodelovanje med državama širši
mednarodni pomen in da morajo tudi
v prihodnje nadaljevati redni poli-
tični dialog na različnih ravneh.
Največ pozornosti sta namenila e-
konomskim odnosom. Jugoslavija ima
velik primanjkljaj v trgovinski me-
njava z državami EGS in z ZRN. Kot
je bilo rečeno, Jugoslavija pripisuje
velik pomen prihodnjim pogovorom z

evropsko skupnostjo, ki naj bi ustva-
rili večje možnosti za jugoslovanski
izvoz v te države.

Velik pomen ima tudi neblagovna
menjava. Jugoslavija je zainteresi-
rana za povečanje števila zahodno
nemških turistov in podpis stabilnih
skupnih aranžmajev na tem podro-
čju, ki bi omogočili premagovanje vi-
sokoga primanjkljaja in povečanje
jugoslovanskega izvoza v ZRN.

V zvezi s sodelovanjem obeh držav
v boju proti mednarodnemu in vsem
oblikam terorizmu je bila v pogovo-
rih poudarjena potreba sprejemanja
učinkovitih ukrepov za preprečevanje
organiziranega podtalnega in terori-
stičnega delovanja skupin protijugo-
slovanske emigracije. (dd)

Perspektive po sporazumu v okviru OPEC

ŽENEVA — Ministri držav članic Organizacije izvo-
znice petroleja (OPEC) so s sporazumom, ki so ga po-
pisali v torek, v zadnjem trenutku preprečili hud no-
tranji razkol. 78. konferenca se je prejšnji mesec pri-
čela na Brionih v znamenju velikih nesoglasij, ki so
ločevala države članice na dva tabora. Na eni strani
so bile države, ki so se zavzemale za predlog Saudske
Arabije o koreniti omejitev črpanja, da bi s tem po-
vzročili ponoven vzpon cene. Na drugi stranji so bili ta-
ko imenovani »jastrebi« (Iran, Libija in Združeni arabski
emirati), ki so nasprotovali vsakršnim omejitvam in se
zavzemali, da bi dosegli čim večje kvote proizvodnje.

Očitno so se razmerja sil v Ženevi, po desetdnevni
pogovorni spremeni. Iran je svoje stališče popolnoma
spremenil in bil nositelj predloga, ki je naposled pre-
vladal. Kaže, da so k temu botrovali predvsem dvo-
stranski pogovori med delegacijama Irana in Saudske
Arabije, ki so se dotaknili tudi drugih problemov v od-
nosih med obema državama: vojna Iran-Irak, iransko
napadanje ladij v Perzijskem zalivu. Iranski predstavi-
niki so odstopili tudi od nasprotovanja do zahteve Ira-
ka, da poveča svojo kvoto, kar je bilo v začetku ena
izmed nepremostljivih ovir. Iraku je Teheran prezirljivo

dovolil, da lahko črpa po lastnih zmogljivostih.

Če bo vodstvu OPEC uspelo obdržati disciplino med
trinajstimi državami, ki ga sestavljajo, bi novi spora-
zum omogočil ponovno revitalizacijo in naposled stabi-
lizacijo svetovnega trga petroleja.

Toda sedanji sporazum ima samo dvomesečno ve-
ljavo in bo vplival le na kratkotrajno spremembo nega-
tivnega trenda cene. Poleg tega so sporazumi, ki so
jih podpisale države članice OPEC večkrat ostali le na
papirju. Največja neznanka je, po mnenju opazovalcev,
odnos posameznih držav do sporazuma, ki predvideva
precejšnjo omejitev črpanja petroleja in torej manjše
dohodke za proizvajalke. Na to bo prav gotovo vplivala
raven, na kateri se bo cena stabilizirala.

K skupni svetovni proizvodnji, ki je v tem trimesečju
dosegla 47 milijonov sodov dnevno (brez držav članic
SEV in Kitajske), prispevajo članice OPEC skoraj 20
milijonov sodov. Sedanja omejitev njihove proizvodnje naj
bi privedla k trenutni stabilizaciji povpraševanja in po-
nudbe, ki sta se razlikovali za približno 3,5 milijona
sodov, za kolikor tudi države OPEC nameravajo ome-
jiti ponudbo.

● Zaupnica

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Popolno podporo novi vladi pa je izrekel novoizvoljeni predsednik socialističnih senatorjev, znani odvetnik in antifasist Giuliano Vassalli, ki je postavil v ospredje stabilnost vladnega sodelovanja, za katero nosi v prvi osebi zaslug ministrov predsednik. Podpora novemu kabinetu je prišla tudi iz laičnih vrst. Pravo zadovoljstvo pa so pokazali le socialdemokrati in liberalci, medtem ko ostajajo republikanci zelo previdni in precej črnogledi pri vprašanju političnega sožitja med zavezniki. Vlado so podprli tudi senatorji južnotirolske ljudske stranke, ki so izrazili upanje, da bo Craxi končno rešil vsa odprta vprašanja pri izvajanju paketa pravne nemške skupnosti v bocenski pokrajini.

Zelo kritični do vlade pa so bili komunisti in senatorji neodvisne leveice. Komunistični predstavnik Macaluso je ocenil kot sramotno dejstvo, da je Craxi v parlamentu popolnoma zamolčal »predsedniško štafeto« med socialisti in demokristjani, ki je vrh vsega tudi v nasprotju z duhom in z načeli republiške ustave. Senator K. PI je očital Craxiju veliko površnost pri obravnavi perečega vprašanja brezposelnosti, posebno med mladimi, in dodal, da predstavlja ta vlada velik korak nazaj tako za demokratski sistem, kot za odnose med levčarskimi silami.

SANDOR TENCE

● Polemike

NADALJEVANJE S 1. STRANI

kumentu, tudi zato, ker gre za izbiro, ki so domena državnega poglavarja, če bi ga spravili na papir in bi ga stranke podpisale, priznava Nicolazzi, bi to bilo nespoštljivo ne samo do predsednika republike, temveč tudi do parlamenta.

Tajni sporazum, »tajna diplomacija«, o kateri je včeraj govoril Craxi v svoji repliki v senatu, v resnici izrecno predvideva, »da bodo pred koncem marca 1987, potem ko bodo potrdili programske obveze, oblikovali vlado, ki bo trajala do konca zakonodajne dobe, ob zavesti, da si na čelu vlade morajo slediti predstavniki laičnih in socialističnih strank ter KD«. Vlada še ni prejela zaupnice v poslanski zbornici in že se liberalci in republikanci ogražujejo; referendum o pravosuđu, vendar pa tudi tisti o jedrskem vprašanju, ne smejo biti alibi za ponoven predčasni razpust zbornice.

G. R.

Kaunda se je premislil: Zambija ne bo izstopila iz Commonwealtha

Države EGS bodo septembra verjetno ustavile uvoz južnoafriškega premoga, jekla in železa

LONDON — Zambijski predsednik Kaunda je prekal grozno o izstopu te države iz Commonwealtha, če se Thatcherjeva ne bo odločila za drastične gospodarske ukrepe proti Južni Afriki. »Pogovori, ki sem jih imel s člani britanskih sindikatov in z zastopniki opozicije pa tudi s samo kraljico Elizabeto« je izjavil londonski televiziji »so me prepričali, da ta narod v celoti obsoja rasne diskriminacije in da le predsednica vlade ni dovolj angažirana v prizadevanjih za odpravo apartheida, zato sem se premislil.« Kaunda je dodal, da se po njegovem mnenju niti britanski zunanji minister ne strinja s premierko, toda Howe se je v teku iste televizijske oddaje diplomatsko odrezal s trditvijo, da niti on niti Thatcherjeva ne vodita do Bothovega režima »mehke politike«.

Thatcherjevo, ki je obljubila paket omejenih sankcij proti Pretoriji, čaka zdaj posvet z washingtonsko upravo o tem, kako naj zahodni svet uskladi politiko do rasističnega režima. Glasnik ameriškega zunanjega ministrstva Redman je izjavil, da se bodo ZDA domenile z zavezniki o (notnem) nastopu za odpravo rasnega razlikovanja v Južnoafriški republiki. Da pa ne bi bilo nesporazumov, je pojasnil, da z zavezniki misli Vel. Britanijo in zahodne evropske države. S tem je jasno povedal, da Reagan ameriških korakov proti apartheidu nikakor noče povezati z ukrepi, ki jih bo sprejelo 48 članic Commonwealtha in ki bodo po vsej verjetnosti ostri.

Kaj pa države EGS? Med pogoji, ki so jih postavile za gospodarski bojkot pretorijske vlade, je predhodno posvet z ZDA in Japonsko, kar je značilen kazatelj špekulacije, češ, če nam bo bojkot škodoval, potem si homo škodo lepo razdelili. Italija je vsekakor pripravljena pošteno »prispevati«, če se bo EGS septembra res odločila za sankcije, ki naj bi pomenile ustavev uvoza južnoafriškega premoga, železa in jekla. Italijani so

namreč v EGS največji uvozniki premoga iz Južne Afrike, a na lestvici uvoznikov jekla in železa so tretji. Medtem ko je lansko leto (Španija in Portugalska še nista bili članici) celoviti uvoz premoga v skupnost dosegel po vrednosti 8.000 milijard lir, uvoz jekla in železa pa več kot 15.000 milijard, so podatki za Italijo sledeči: uvoz premoga — okrog 500 milijard lir, uvoz jekla in železa — okrog 80 milijard lir. Pri uvozu premoga so na drugem mestu bili Francozi (okoli 450 milijard lir) in na tretjem Zahodni Nemci (okrog 270 milijard lir), vtem ko so pri uvozu jekla in železa prvačili Nemci (okoli 220 milijard lir), a Francozi so bili drugi (290 milijard lir). Če bo tovrsten uvoz ustavljen, bo to koristilo v prvi vrsti Poljski, Združenim državam Amerike in Avstraliji, ki bodo pač prevzele sedanjo vlogo Južne Afrike. Ni torej naključje, da je avstralski predstavnik na minivrh Commonwealtha v Londonu najglasneje zahteval ostre sankcije proti Bothi.

V japonskem mestu tudi nobelovci na 1. »vrhu miru«

Iz Hirošime nov poziv k razorožitvi 41 let po prvem atomskem bombardiranju

Ob 41. obletnici prvega atomskega bombardiranja so včeraj bile protijedrski demonstracije mnogokje po svetu. Slika prikazuje demonstrante, ki so se zbrali pred jedrsko elektrarno v Brockdorfu pri Hamburgu (ZRN) (Foto AP)

TOKIO — V Hirošimi so se včeraj spomnili 41. obletnice prvega atomskega bombardiranja. V Parku miru, ki leži na mestu, na katero je iz ameriškega letala padla bomba, se je zbralo kakih 50 tisoč ljudi. Ob 8.15, se pravi natanko ob uri eksplozije izpred 41 let, so z enominutnim molkom počastili spomin prvih atomskih žrtev v zgodovini človeštva.

Hirošimski župan Takeši Araki je nato prebral poslanico miru za leto 1986. Zavzel se je za prekinitev vseh jedrskih poskusov, poleg tega pa povabil voditelja SZ in ZDA na srečanje v Hirošimi. Araki je v svojem govoru opozoril na nevarnost, ki jo za človeštvo predstavlja atomska energija nasploh, ter pri tem spomnil na nedavno nesrečo v črnobilski elektrarni.

Pred županovim govorom je predstavnik preživelih v atomski eksploziji izpred 41 let položil na spomenik v

središču Parka miru seznam kakih 5 tisoč imen ljudi, ki so umrli v zadnjem letu za posledicami atomskega bombardiranja Hirošime. Število neposrednih in posrednih smrtnih žrtev prvega atomskega bombardiranja je tako naraslo na kakih 340 tisoč, še živčih »hibakuše«, kot pravijo tistim, ki so bili izpostavljeni radioaktivnemu žarčenju, pa je več kot 365 tisoč.

Po proslavi v Parku miru je v Hirošimi včeraj potoval prvi »vrh miru«, ki so se ga udeležili nekateri nobelovci za mir, med temi južnoafriški nadškof Desmond Tutu. Z vrha so naslovili vsemu svetu poziv na jedrsko razorožitev. Druga novost v nizu pobud, ki so se zvrstile v Hirošimi ob 41. obletnici prvega atomskega bombardiranja, je bil rock koncert, ki je trajal vso noč med 5. in 6. avgustom. Koncerta se je udeležilo kakih 30 tisoč mladih, izkupiček pa bodo porabili v dobrodelne namene.

Včeraj so jih predložili kasacijskemu sodišču

Milijon podpisov za referendum za ukinitvev jedrskih elektrarn

Skupno naj bi prihodnje leto glasovali o osmih vprašanjih

prepovedo lovce dostop na njihova zemljišča, razen če niso zemljišča ograjena kot to določa zakon o lovu (menda gre za dva metra visoko ograjo) in če niso zemljišča tako obdelana, da bi lov lahko povzročil veliko škodo na nasadih.

Sodstvo

O sodstvu so bili predstavljeni trije predlogi. Prva zahteva po referendumu zadeva civilno odgovornost sodnikov. Na osnovi obstoječe zakonodaje so vsi državni uslužbeneci odgovorni za svoja dejanja tudi kadar so ta dejanja zagrešili zaradi napake. Tako mora na primer uslužbenec, ki je pozabil opraviti dolžnost ali jo je napačno opravil poravnati škodo, ki je s tem nastala. To pa ne velja za sodnike; v primeru, da so njihove razsodbe zgrešene niso dolžni poravnati morebitne škode, ampak za škodo odgovarjajo samo, če so hote komu storili krivico, oziroma če so imeli od tega osebni dobiček; prav tako odgovarjajo tudi, če nočejo izdati kakega ukrepa ali izpolniti kake dolžnosti, kljub temu da bi bili po zakonu to primorani narediti. Še v teh primerih pa je proti sodnikom moč postopati samo po predhodnem pooblastilu ministra za sodstvo. To določilo velja tako za sodnike kot tudi za državne tožilce. Z referendumom naj bi tako ureditev spremenili in bi bili torej tudi sodniki podrejeni določilom, ki veljajo za ostale državne uslužbenke.

Drugi referendum zadeva vprašanje preiskovalne komisije; predlagatelj v bistvu želi odpraviti zakonska določila, s katerimi je bila ustanovljena preiskovalna komisija, ki vodi preiskave v primeru, ko so člani vlade obtoženi, da so v tem svoj-

stvu zagrešili kaznivo dejanje. Referendum torej ne zadeva predhodnega dovoljenja za začetek sodnega postopka proti kateremukoli članu parlamenta, kajti po mnenju predlagateljev je to določilo upravičeno, saj jamči članom parlamenta, da lahko opravljajo svojo nalogo. Nedopustno pa je dejstvo, da se v vsakem primeru, ko bi moral na zatožni klopi sedeti kak minister, zadeva tako zavleče in da preiskovalna komisija ni sposobna najti skupnega jezika ter v kratkem času rešiti zadeve.

Tretji predlog o referendumu pa zadeva način volitve višjega sodnega sveta. Tu so mišljene volitve tistih članov, ki jih neposredno izvolijo sodniki. Sedaj potekajo te volitve po vsedravnem uninominalnem sistemu, to je na osnovi kandidatnih list, ki jih na vsedravnih ravni sestavijo najbolj reprezentativna združenja sodnikov. Po mnenju predlagateljev gre torej za uzakonjen način lotizacije, kar je pri sodstvu nedopustno in zato predlagajo ukinitvev teh določil.

Tu je treba takoj povedati, da se je vlada obvezala, da bo predložila ustrezne zakonske osnutke, s katerimi bi, po odobritvi v parlamentu, preprečili referendum. Dobra volja torej obstaja, vprašanje pa je ali bo zadostovala za premostitev številnih ovir.

Jedrskie elektrarne

Tudi o tej problematiki so bili predloženi trije predlogi. Prvi zadeva ukinitvev podpor občinam, v katerih so nameščene jedrske elektrarne. Kot znano, namreč družba ENEL zago-

tavlja vsakoletno izredno podporo občinam, v katerih so zgrajene elektrarne. To ne velja samo za jedrske elektrarne, ampak tudi za ostale (znano je, na primer, da bi tržaška občina prejela veliko podporo, ko bi v Trstu zgradili elektrarno na premog). Gre za nekakšno obliko odškodnine za škodo, ki jo utrpí prebivalstvo zaradi elektrarne. Z ukinitvijo teh prispevkov bi verjetno v vsej Italiji ne našli ene same občine, ki bi bila pripravljena sprejeti na svoje ozemlje jedrsko elektrarno.

Drugi predlog zadeva prepoved družbi ENEL, da bi sodelovala pri mednarodnih družbah za gradnjo jedrskih elektrarn. S tem bi se operativnost italijanske državne družbe bistveno zmanjšala. Vendar je dvom-

ljivo, da bo ustavno sodišče sprejelo ta predlog, saj ustava izrecno prepoveduje referendum o mednarodnih sporazumih in sodelovanje družbe ENEL pri mednarodnih družbah je prav posledica takega sporazuma. Ustavni sodniki so že enkrat, leta 1980, zavrnili zahtevo po referendumu, s katerim so hoteli radikalcji preklicati državni energetski načrt, češ da je bil ta načrt sprejet na osnovi mednarodnega sporazuma.

Tretji referendum pa predlaga ukinitvev določila, po katerem lahko država določi kraj za gradnjo jedrske elektrarne tudi proti volji krajevnih dejavnikov, to je prizadetih občin in pokrajin. S tem bi imele občine in pokrajine nekakšno pravico veta, če k temu dodamo rezultat prvega referenduma, ki, kot rečeno, ukinja izredne prispevke in splošen odpor prebivalstva proti takim infrastrukturnim, bi bil rezultat lahko samo eden: odprava jedrskih elektrarn.

To so torej teme referendumov, o katerih naj bi glasovali prihodnje leto. O teh vprašanjih se bo sedaj razvila dolga razprava, z namenom, da bi referendum tako ali drugače preprečili. Vendar verjetno vseh osmih ne bo mogoče preprečiti, tako da bomo morali prihodnje leto skoraj gotovo ponovno na volišča.

Udeleženci protijedrskemu pohodu, ki so pred tremi dnevi peš krenili na pot iz Assisija, so že prehodili več kot pol poti proti Rimu. Tudi ta pobuda se vključuje v okvir manifestacij proti uporabi jedrske energije, tako v vojaške kot tudi v civilne namene (Telefoto AP)

Lov

Kot znano sta predloga za referendum o lovu dva. Prvi predlog ukinja skoraj vse člene zakona št. 968 z dne 2. decembra 1977, ki ureja lov v Italiji. Gre za okvirni zakon o lovu in v primeru, da bi predlog o referendumu prodril in da bi se volivci izrekli za »da«, bi ostal v veljavi samo 36. člen tega zakona, ki dejansko omogoča lov samo v rezervatih. Drugi predlog je mnogo oostavnejši, saj ukinja samo 842. člen civilnega zakona, ki preprečuje lastnikom, da

Novi izsledki o atentatu v Petovljah

Preiskovalni sodnik Casson odredil aretacijo znanega beneškega zdravnika

BENETKE - Že včeraj smo v našem dnevniku objavili kratko vest o aretaciji beneškega zdravnika Carla Maria Maggija. Njegovo aretacijo je odredil beneški preiskovalni sodnik Felice Casson, ki vodi preiskavo v zvezi z atentatom pri Petovljah.

Sodnik Casson vztrajno vodi preiskavo že nekaj let. Prišel je do zaključkov, ki so diametralno nasprotni z izidi preiskave, ki so jo svojčas vodili goriški sodniki. Kot je znano so za atentat pri Petovljah 31. maja 1972, v katerem so bili ubiti trije karabinjerji, kmalu zatem aretirali skupino mladih Goričanov. Na procesu, ki je v Trstu trajal skoro tri mesece, so jih oprostili zaradi pomanjkanja dokazov. Niti karabinjerji, ki so vršili preiskavo niti preiskovalni sodnik, niso nudili zadostnih dokazov. Takratni obtoženci so bili kasneje na prizivnem procesu v Benetkah popolnoma oproščeni.

Beneški preiskovalni sodnik Felice Casson je potem začel na novo preučevati atentat. V svoji dolgi, a vztrajni raziskovalni akciji mu je uspelo najti marsikaj takega, kar so prvi preiskovalci prezrli ali, kar je še huje, zakrili. V prvi fazi so namreč hoteli zvrniti vso krivdo za atentat najprej levičarskim ekstremistom, potem pa skupini politično neobarvarnih ljudi. Niso namreč hoteli, da bi prišlo na dan, da so atentat zakrivali neofašisti, ki so se združevali v videmski skupini.

Kasneje je prišlo še do ugrabitve letala v Ronkah. V spopadu s policijo je bil ubit neofašist Ivano Boccaccio. Bil je prijatelj tistega Cicuttinija, furlanskega neofašista, ki je zbežal v Španijo. Sodniki ga krivijo, da je bil on tisti, ki je materialno izvedel atentat pri Petovljah. Cicuttini si je dal operirati glasilke. Tako njegovega glasu ne bi mogli primerjati z glasom neznanca, ki je usodnega večera telefonsko obvestil karabinjerje, da je pri Petovljah parkiran sumljiv avto. Preiskovalni sodnik je trdil, da je denar za to operacijo dal tajnik MSI Almirante, ter da sta za prenos denarja v tujino poskrbela takratni tajnik MSI v Gorici Pascoli ter njegova žena. Špansko sodstvo ni ugodilo zahtevi italijanskega, da bi Cicuttinija vrnil v Italijo.

V nadaljevanju preiskave je sodnik Casson zaslišal tudi sodnike ter številne karabinjerje, ki so vodili prvo preiska-

vo. Zaslišal je tako visoke častnike kot navadne vojake. Obtožil jih je, da so samovoljno zašli z raziskavo na napačno sled, tudi s tem, da so hote skrili izstreljene naboje v avtomobil pri Petovljah. Casson je dal aretirati te karabinjerske častnike, med temi tudi generala Mingarellija. Kasneje je sodnik Casson zaslišal tudi vse takratne eksponente fašističnega nasilnega gibanja Ordine nuovo, take, ki so v zaporu, kot take, ki so na svobodi.

Beneški preiskovalni sodnik je trdno prepričan, da so atentat pri Petovljah izvedli fašistični skrajneži. Za to je zbral dovolj dokazov. Akcija pri Petovljah je bila v sklopu strategije napetosti, ki so jo takrat podpirale tajne službe.

Sedanja aretacija beneškega zdravnika, 52-letnega Carla Maria Maggija, se vključuje v to preiskavo, ki se zdi, da je pri koncu. Maggi, ki stanuje na otoku Giudecca, in ki ga nazivajo »il medico dei poveri«, je bil baje med leti 1969 in 1980 član nasilne fašistične skupine Ordine nuovo. To je v nasprotju z zakonom, ki prepoveduje obnovitev fašistične stranke. Obtožnica ga dolži, da je skrbel za povezave med beneško in furlansko skupino te organizacije. Slednja je imela v načrtu ne le atentat pri Petovljah marveč tudi ugrabitev letala v Ronkah ter vrsto atentatov na furlanske politične osebnosti in na železniške proge.

Zdravnik Maggi, ki je takrat bil pomočnik primarja v beneški bolnici G. B. Giustinian, je obtožen, da je v okviru prej omenjene povezave skrbel za dobavo orožja in razstreliva furlanski skupini Ordine nuovo. Prvič so ga aretirali v oktobru 1982. Takrat so sodniki iskali odgovorne za atentat na železniško postajo v Bologni. Menili so, da so za atentat sodgovorni tudi beneški neofašisti. Maggi pa je takrat baje bil inspektor Ordine nuovo za vse tri Benečije. Zdravnika so takrat izpustili na svobodo, čaka pa še vedno na sojenje.

Kasneje se je za Maggija pričel zanimati sodnik Casson v svoji preiskavi o atentatu pri Petovljah. Maggi naj ne bi bil skrbel le za dobavo orožja in razstreliva. V Benetkah menijo, da je bil osrednja osebnost skupine Ordine nuovo in da je kot tak poznal vse voditelje te ekstremistične fašistične skupine.

MARKO WALTRITSCH

Od četrтка do četrтка

Sen kraške noči

sestal sloviti in učeni odbor s poudarkom, da je mednarodni znanstveni odbor pod nobelovčevim predsedstvom, v katerem so poleg njega in tajnika Fonde še: Picasso, Tazzari, Cornacchia, Pellegrini in Campagna, ki da so že tretjič prišli v Trst iz Ženeve, Frascatija, iz Hamburga, Münchna in celo iz daljnega New Yorka zaradi "diskusije o parametrih sinhrotrona v odnosu do dokončno določene lege T8 za sinhrotron pri Bazovici". Po vsem tem branju se mi je sanjalo, da sem bil tako rekoč neopazno navzoč pri dolgem pogovoru, ki ga je imel dr. Kralj in z vsemi temi mednarodnimi člani znanstvenega odbora, očitno izvrstnimi poznavalci našega Krasa. Moram reči, da je bilo zelo zanimivo in tudi zabavno-poučno. Naj vam opišem vsaj dva ali tri odlomke s pripombo, da so stavki vzeti iz vsega, kar sem prebral:

NOBELOVEC - T8 odgovarja našim rekvizitom. Mimo te izbire ni moč, sicer je bolje vse skupaj opustiti.

DR. KRALJ - Tržaški italijanski tednik pa je očitno iz vrst vašega odbora dobil informacije za članek 20. t. m., da sta bili leta 1983 kar dve območji A7 in A8 "particolarmente idonei", AR1 in AR2 pa "favorevoli" s tem, da je AR1 "certamente migliore". - Toda čez tri leta, leta 1985 so skoraj isti znanstveniki presojo nekoliko spremenili: AR1 je bila še vedno "favorevole" pa čeprav le "meno favorevole" od T8 in T10. - Šele leta 1986 je nobelčev odbor ugotovil, da je AR1 "pessimismo" (ki je znotraj že razlaščenega območja

za znanstvene namene) in da samo T8 (izven razlaščanega območja) "in senso assoluto soddisfa a tutti i quattro requisiti". Gre najbrž za močeradsto spreminjajočo se znanost v treh letih.

IZREDNI KOMISAR - T8 je "ormai una scelta definitiva".

DR. KRALJ - Tega mnenja očitno ni bivši tržaški župan, ki je 26. junija javno povabil vse zainteresirane, naj do 3. septembra vložijo pismene pripombe glede sklepa občinskega odbora. Zakaj ste torej, dragi komisar, kljub temu prepričani v definitivnost? Je morda vzrok v vašem zaupanju v naklonjenost novega filomelonarskega župana, saj je znano, da opozicijski občinski svetovalci veljavnost odboro-vega sklepa utemeljeno spodbijajo.

IZREDNI KOMISAR - (Molči).

NOBELOVEC - Mi smo znanstveniki in naravo študiramo, če gre za atom ali za rožice.

DR. KRALJ - To vaše zanimanje za rožice je naravnost ganljivo. Kaj pa za živali, predvsem pa za ljudi, za Kraševce, slovenske kot npr. jaz, ki me celo futurologi poznajo?

KOMISAR - Sem že napisal v pismu, ki ga je objavil Primorski 19. junija, da "na Krasu živijo ljudje" in da "žrtev ne bo velika".

DR. KRALJ - Hočem brez zamere, samo ponižno vprašati z upravičeno zaskrbljenostjo: Kdo bo plačal odškodnino za - kot sami pravite - žrtvovano razlaščeno zemljo? Sem namreč bral v četrtkovi številki Primorskega dnevnika od 1. avgusta poročilo o sestanku lastnikov razlaščenih parcel za cesto do Padrič. Iz tistega poročila sledi, da

vrat, kot bujne prsi in kot vihrajoči lasje kakšne hetere? Pri vsem tem pa ima ta vitka jadrnica v sebi moč petero-bojca, 170 veslačev je razmeščenih v treh vrstah ena nad drugo. Kaj misliš, ali bi se takšna triera lahko upirala barbarom?«

»Vitkejša je kot bojna ladja Ahemenidov,« je rekel Sikinos po dolgem, ocenjujočem pogledu, »to pa pomeni, da je hitrejša. Ždi se mi, da so tudi vesla krajša.«

»Oko te ne vara,« je navdušeno odgovoril Temistokles. »Krajša vesla pomenijo, da so ladje okretnejše in dosežejo večji pospešek. Ta vesla merijo devet vatlov, Darejevi veslači pa se morajo ubadati z desetimi vatli. To pomeni, da bomo nasproti barbarski premoči postavili moč in okretnost.«

Sikinos je pokimal in odšel za Temistoklom čez tramo-ve in oporne kamne v leseno konstrukcijo enega od dokov, v katerem je več kot deset pleskarjev barvalo trup ladje z rjasto rjavim prvim premazom. Dva predelavca sta po- božno sklivala orjaško okno na sprednji del ladje.

Temistokles se je obrnil in počakal na Sikina, ki ga je komaj dohajal. »Zdaj ti bom pokazal najboljše na grških ladjah. Saj veš, da imajo črne jadrnice barbarov na kljunu en oster klin. Naše pa imajo po dva!« Sikinos si je ogledoval smrtonosno napravo na kljunu troveslače. Na polovični višini je iz ladijskega trupa gledal za dva lakta dolg oster klin, okrašen s konicasto volčjo glavo. Dva vatla nižje, torej pod vodno gladino, pa je iz trupa štrlel še enkrat daljši in trikrat močnejši ladijski kljun, ta ostri kljun se je končeval z močnim, kot nož ostrim trizobom, vsak zob pa je bil debel kot roka.

Deželne podpore za pravico do študija

TRST — Na predlog deželnega odbornika Barnabe je deželni odbor odobril prve podpore v znesku skoraj štirih milijard v prid pravici do študija. Vsoto bodo nakazali v enem obroku, da bi s tem zagotovili pravočasen začetek dejavnosti, ki je predviden z začetkom novega šolskega leta.

Pobude, ki naj bi jih financirali z omenjeno podporo, zadevajo nakup šolskih knjig in drugih didaktičnih potrebščin za dijake obvezne šole, organizacijo šolskih menz, nakup didaktičnega materiala za kolektivno rabo s posebnim ozirom na tiste instrumente, ki zadevajo eksperimentacijo, dodatne dejavnosti in celodnevni pouk. Posebno no pozornost bodo namenili tudi v vključevanje prizadetih otrok v normalne šolske strukture.

V okviru teh podpor so predvidene še pobude, ki naj bi pospešile obisk pouka v otroških vrtcih. Pomembno je, da je v podpori zaobjeta tudi problematika, predvsem pa potreba šol s slovenskim učnim jezikom.

Naj zapoje zvon

TOPOLEC - V nedeljo so na Topolcu pri Ilirski Bistrici praznovali dvojno zmago. Z velikimi napor in sredstvi zbranimi med vaščani so Topolčani sami obnovili srednjeveško cerkvico Sv. Štefana, po dobrih 23 letih pa se je v vas spet vrnil stari zvon. Pripirali so izjemno slovesen sprejem in se obenem zahvalili vsem, ki so kakorkoli pomagali pri obnovi cerkve in v boju za stari zvon. Po slavnosti je bila v cerkvici posebna maša. Topolčanom so ob tej priložnosti pisali tudi prebivalci nekaj vasi v okolici Buzeta, ki se ravno tako borijo za vrnitev svojih zvonov.

Metka Čeligoj

Philipp Vandenberg

Hetera

45.

Trgovci so barantali za čim nižje nakupne cene, prelagali so blago na ročne vozičke in hiteli po zelo prometni glavni cesti v Atene, da bi bili po možnosti prvi, ki bodo ponudili novo blago na agori. Posebni uradniki, tako imenovani metronomi, so hodili od ladje do ladje in primerjali uteži tujih trgovcev s svojimi. Napačne uteži so ne glede na kričanje trgovcev vrgli v morje. Drugi nadzorniki, imenovani sitofilaki, so si zapisovali cene in kvaliteto blaga in tako preprečevali oderuške cene. Pri pretiranu visokih cenah so tavrnili ladjó z vsem tovorom vred.

Nad vsem tem je ležal vonj eksotičnih dišav, smrad po pokvarjenih ribah in duh v tesnih prostorih zaprtih živali. Perutnino so zaklali na kraju samem, velike mečarice in sipe so razrezali na kose. Kadilo, dišave in mazila so bore malo pomagali omiliti smrad.

»Samo v Miletu sem videl še večje pristanišče, preden so ga razrušili,« je rekel Sikinos, ki je spremljal Temistokla na poti v severni del falernskega pristanišča, kjer so gradili novo stransko ladjeve. Temistokles je odmahnil z roko: To pristanišče poka po vseh šivih. Atenci so ga v

je razlaščevalec dolžan razlaščencem še eno milijardo in 170 milijonov lir, ki jim treba dodati obresti zaradi zamude. Da bi dosegli s sporazumom določeno odškodnino, so se morali poslužiti hude grožnje. Kdo bo torej plačal odškodnino za T8?

KOMISAR - Pravkar se ustanavlja posebna družba ... delniška.

DR. KRALJ - Razumem. Do zdaj je znano samo, kdo bo pil, kdo bo plačal pa še ne. Vse v skladu z najširšo možno zaščito po Osimu.

ČLANI ODBORA - (Soglasno v zboru) Bodite nekoliko bolj spoštljivi do nobelovca, če že niste do komisarja!

DR. KRALJ - Zgodovina nas uči, da tudi nobelovci niso nepogrešljivi. Ne pozabite, da je bil slavni norveški nobelovec Knut Hamsun celo kaznovan, ker je med nacistično okupacijo Norveške obrnil hrbet svojemu ljudstvu. Tudi skesal se je. In ni bil edini.

Od gromozanskega navdušenja nad temi našim doktorjem Kraljem sem mu začel ploskati. »Kaj si munjen, da me ob dveh ponoči budiš,« se je razjezila žena in užaljeno nadaljevala: »Si me zbudil, ko sem tako lepo sanjala, da so prišli gospodje iz Trsta in okrog naše ograde vsadili rožice. Rekli so, da bodo čez en teden zrasli prelepi turški nageljčki - "garofani turchi", jaz pa sem jim povedala, da jim pri nas pravimo "smrdljivci".«

Ko so se ob pozni uri mestni upokojenci vračali molče v Trst - spotoma so zapeljali pripovedovalca na Bazovico - je najmlajši prekinil molk in rekel: »Znaste kaj; se ne o vero, è ben trovato. In tudi kraška noč ima svojo moč. Če bi bil pokojni Jaka Štoka še živ, bi morda napisal enodejanko.«

S. R.

P.S. Pokojna zunanja ministra Francije in ZDA sta se pisala Bidault in Byrnes, ne pa tako kot jima je priimka v tej pripeki popačil tiskarski škrtat.

Medtem ko se živosrebrni stolpec dviguje k rekordom Prometno zatišje pred koncem tedna v pričakovanju velikošmarne gneče

Prehod nevihtne fronte nad našimi kraji je včeraj prinesel le navidezno osvežitev po zaslugi severovzhodnika, ki je pihal s hitrostjo 20 kilometrov na uro. Termometer je namreč bil še vedno nad 30 stopinjami Celzija, da so včeraj opoldne v Trstu namerili 32 stopinj. Navidezni osvežitvi je poleg vetra botroval tudi nizek odstotek vlage, ki je bila le 35-odstotna.

V takih pogojih se seveda stopnjuje nevarnost gozdnih požarov. Tržaški gasilci pa upajo, da jih vsaj na tržaškem območju ne bo, saj večina ljudi išče osvežitev v morju. Nesporo je namreč dejstvo, da je glavni vzrok požarov človek s svojo malomarnostjo in nepazljivostjo, da sploh ne omenimo namernih požigov. Med tednom ne bi torej smelo biti na Tržaškem večjih zapletov, v soboto in nedeljo pa se bo nevarnost stopnjevala. Plaže so namreč že tako natrpane, da marsikatera družina išče raje osvežitev na Krasu, kar pa ne gre brez skoraj obveznega roštilja in skrajno nevarnih cigaretnih ogorkov. Nedvomno bi zadostovalo le malo pozornosti, da bi se izognili zapletom. Roštilj spada torej na čistino, daleč od podrastja in dreves, s pripravljeno vejo pa bomo v trenutku pogasili morebitni vžig trave.

Krepko smo torej zakorakali v avgustovsko pripeko. Napisi na navojnicah: "Zaprto zaradi dopustov" nam

zgovorno dokazujejo, da se bližajo velikošmarni prazniki, z njimi pa vsi običajni zapleti, predvsem z gnečami na cestnem omrežju.

Po podatkih prometne policije je bil včeraj v naši pokrajini promet še kar tekoč, vrste na vstopni in izstopni postaji avtoceste pri Moščenicah pa so bile še kar znosne. Prav tako je bilo na mejnih prehodih, kjer pa so bile vseeno precejšnje kolone. Za čudo ni bilo včeraj bistvenih razlik med posameznimi mejnimi prehodi. Skoraj povsod so bile izstopne kolone dolge po en kilometer, tako na Pesku kot pri Fernetičih in na Škofijah, vstopne kolone pa so bile nepomembne. Obmejni organi so se potrudili, da bi bila ča-

kalna doba čimkrajša kljub znižanemu organiku. Nadrejeni namreč varčujejo s svojimi silami v pričakovanju novega pritiska ob koncu tedna, predvsem pa so že sprejeli vse ukrepe, da bi bili kos gneči ob velikošmarnih praznikih.

Na povečan promet se seveda pripravlja tudi prometna policija, ki bo v sodelovanju s karabinjerji nadzorovala vse najpomembnejše cestne odseke, rešilci Rdečega križa pa bodo v stalni pripravljenosti ob pomembnejših voziščih. Vsi odgovorni se torej pripravljajo, da bi bil običajni velikošmarni krvni davek na naših cestah čim nižji. Oblasti ne varčujejo s pozivi voznikom za varno in previdno vožnjo. Po dosedanjih izkušnjah so posebno skrb posvetili motoristom, saj so prav oni v poletnih mesecih glavne žrtve prometnih nesreč. Vse preveč se predajajo vratolomnemu slalomu med kolonami avtomobilov, vsak najmanjši trk pa se lahko tragično konča.

Prav tako se na velikošmarno gnečo pripravlja pristaniško poveljstvo, ki bo v prihodnjih dneh stalno nadziralo Tržaški zaliv. Pri tem mu bodo s svojimi plovili pomagali tako finančni stražniki kot karabinjerji in seveda policija. Ob tem seveda upamo, da ne bo nadzorstvo skoraj izključno fiskalne narave in da bodo pristojni organi skrbeli predvsem za varnost na morju.

Poziv dolinske občinske uprave

Uprava občine Dolina poziva prebivalce Gročane, Peska, Drage in Botača, naj zaradi kritične situacije z dobavo vode ne zalivajo kmetijskih površin in vrtov, ker bi v nasprotnem primeru utegnili zmanjkati vode tudi za osebne potrebe prebivalstva.

Augustovsko delovanje naših društev

Poleg šager še izleti

Kako preživljajo poletne mesece naša društva? Mnoga v tem času počivajo in »nabirajo moči« za prihodnjo sezono. Druga so že, ali pa še bodo organizirala poletne praznike, ali, kakor jim pravimo, domače šagre, s katerimi skušajo pridobiti denarna sredstva za bodočo dejavnost.

Druga društva se zopet odločajo za organizacijo raznih enodnevnih, pa tudi večdnevnih izletov.

Slovensko planinsko društvo je med tistimi, ki se že po tradiciji ukvarja z izletniško dejavnostjo, in to predvsem v poletnem času, ki je tudi najprimernejši za te vrste dejavnosti. V tem mesecu bo imelo društvo kar dva izleta: enodnevne v Cimo Sappado in na Creto Forato, ki bo to nedeljo, 10. t. m., in enotedenskega v Dolomite, ki bo od 23. do 30. avgusta.

V nedeljo bo enodnevni izlet na Brione za člane in prijatelje Prosvetnega društva Kolonkovec-Zenjan. Tisti, ki bi se radi prijavili za ta izlet, imajo še možnost, da se vpišejo.

Kulturno društvo Rotve-Kolonkovec pa organizira od 15. do 17. t. m. tridnevni izlet v Kranjsko goro in okolico. Omenjeno društvo organizira v poletnem času za svoje člane in prijatelje po en izlet na mesec. Pretekli junij in julij so bili na izletih v gorskih letoviščih v naši deželi; tokrat se odpravljajo na izlet na Gorenjsko, kjer si bodo izletniki, poleg Kranjske gore, ogledali tudi njeno okolico in bližnje turistične kraje. Zanimanje za ta izlet je bilo veliko, tako da se je vpisovanje v glavnem že zaključilo.

Enodnevni izlet v Dolomite, in sicer v kraj S. Stefano di Cadore, organizira tudi Združenje Union Podlonjer, Sv. Ivan. Vpisovanje poteka na sedežu združenja v Ul. Valdirivo še danes in v ponedeljek.

Pozanimali smo se pri društvih, kakšen je odziv na te izlete. Povedali so nam, da je zanimanje vedno dobro in da bodo tudi v bodoče s takšno poletno dejavnostjo nadaljevali. (nl)

Pretežki pogoji ustanove Finnare za Tržaški Lloyd

Zaveza zasebnih podjetnikov, ki jih vodi broderska družba Tripovich proučuje odgovor ustanove Finnare glede njihovih pobud soudeležbe v družbi Tržaški Lloyd. Državna ustanova je namreč sporočila, da bi lahko zasebniki pristopili k Tržaškemu Lloydu januarja 1987, kar pa je najbolj sporno: Finnare zahteva jamstva, da bodo zasebniki krili izgube petih let. Tripovich in drugi zasebniki, katerim se je pridružila s finančno družbo Friulia tudi dežela Furlanija-Juljska krajina, pa so pripravljene rekapitalizirati izgube le za leti 1987 in 1988 in še to pod pogojem, da bi že letos sprejeli zakon o ponovnem zagonu javnega ladjstva.

Pogajanja bodo torej zapletena. Stališče Finnare je za zasebnike huda finančna obremenitev, ki jo bodo le s težavo sprejeli.

V soboto in nedeljo Sirenina Karamalada

Tržaški pomorski klub Sirena se pripravlja na tradicionalno Karamalado, ki bo v soboto, 9., in nedeljo, 10. avgusta. Požrtvovalni člani in odborniki imajo te dni polne roke dela, da bi na najbolj privlačen način priredili praznik, ki nekeje zaključuje bogato in nadvse uspešno sezono kluba. Čeprav jadralna sezona še ni končana, so za nami jadralni tečaji, regate in svetovna prvenstva, s katerimi je klub ponovno potrdil, da trud in sredstva, ki jih v to vlogo, niso zaman. Naj samo še enkrat omenimo prestižno zmago jadralko Arianne Bogatec, ki je zasedla na svetovnem prvenstvu v razredu evropa na Finskem peto mesto in prvo absolutno med italijanskimi jadralki. Da pa se povrnemo k prazniku, bodo članom in prijateljem postregli z odličnimi kalamari,okusnim brodetom, domačim pecivom, tipičnimi barkovljanskimi »fancli z dušo« in pristno kapljico. Poskrbeli bodo za veselo in prijetno glasbo, da bodo prišli na svoj račun mladi in manj mladi. Vsem, ki se bodo praznika udeležili pa želijo prireditelji obilo zabave in dobrega počutja.

Do septembra v letni kino Ariston

Letni kino predstavlja eno izmed redkih kvalitetnih izbir, ki si jih lahko privoščimo v teh poletnih dnevih bolj ali manj pasje vročine. Je že res, da je del tržaških kinodvoran, tistih seveda, ki niso zaprte zaradi poletnih počitnic, opremljen s hladilnimi napravami in da je v njih prijetno sveže, varianta letnega kina pa ostaja še vedno najbolj priljubljena. Neprecenljiva vrednost letnega kina je predvsem v programih, v ponovitvah vseh boljših filmov minule sezone. V našem mestu so namreč že od nekdaj zbrisali pojem druge in tretje ponovitve in kdor sredi zime »izgubi« neki film, ga težko ujame v kaki drugi kinodvorani. Verjetno ga bo prej gledal na malem ekranu.

Žal pa imamo v Trstu samo dve letni kinodvorani, od katere je ena dejansko »repek« kina Mignon, tako, da nam kot letni kino preostane le Ariston, ki bo zaključil svoj letni program 7. septembra.

Do tistega dne, ko bodo predvajali premiero *Pisma Brežnjev* C. Bernarda, so tržaški gledalci na voljo še tri posebne filmske sekcije: Mickey Rourke, Italija 85 in Novi avtorji. Za ljubitelje novega ameriškega lepota bodo predvajali *Papeža iz Greenwich Villagea*, *Diner*, *Devet tednov in pol ter Zmajev leto*. Kogar navdušuje novejša italijanska produkcija pa bodo prav gotovo osrečile repize filmov *Ginger in Fred* (Fellini), *Makeroni* (Scola), *Tuttobenigni* (Bertolucci) in *Upajmo*, da bo deklita (Monicelli). Nekaj zanimivosti bomo lahko staknili tudi v sekciji Novih avtorjev, kjer nam obljublajo kar tri premiere, že omenjeno *Pismo*, *Brat z drugega planeta* J. Saylesa in *Prekleto poletje* P. Borsosa.

Do septembra je sicer sorazmerno daleč, zato pa lahko še »ujamemo« zaključne filme sekcije Oskarji in ne oskarji. Danes je npr. na sporedu Ran Akire Kurosawe.

Obisk pri tržaških skavtih blizu Ilirske Bistrice Ko se dan priččenja ob sedmi uri...

Kdor ga poskusi enkrat, se mu nikoli ne bo hotel odpovedati. To je najlepša stvar na svetu.

Tako bi lahko v nekaj besedah strnila vtise z obiska v taboru A srednje starostne veje tržaških skavtov. Letos so iz dveh glavnih razlogov, ker je bil prejšnji prostor že zaseden in ker niso hoteli ponovno taboriti na istem prostoru kot lani, svoje šotore postavili ob potoku Posrkvice pri toku reke Reke v bližini vasi Brce pri Ilirski Bistrici, natančneje na travniku ob robu gozda pri stari domačiji, ki se ji po domače reče "Pri bubcu".

52 jih je: izvidnikov in vodnic, ki v znamenju lilije in triperesne detelje uživajo 14 dni taborenja v miru, dovolj odmaknjenemu od večjih naselij, da lahko brez težav izvajajo svoj pester in obsežen program. Kdor je že kdajkoli bil na taborenju ve, kako lepi so ti dnevi, kako enkratno doživetje je nočna straža, ko povsod med drevjem nekaj poklja in se premika, luna pa se stalno skriva za oblake, ko z obema rokama močneje stisneš svetilko in napeto strmiš v nepredirno temo, da bi pravi hip pogledal nepridiprave. Da bi stražam popestrili nočno delo, so si omislili posebno razpredelnico (lahko bi jo lahko imenovali kar "Kaj pravi luna?"), v katero opisujejo spremembe na nebu, kaj je z zvezdami, lunom, oblaki in kaj vse se je sploh ponoči godilo.

Dan se ob Posrkvici priččenja ob sedmi uri. Takrat je namreč treba vstati, telovaditi, dvigniti dvojno zastavo, da

bi se dan lahko zares začel. Na taboru ni časa za dolgčas. Prve dni po prihodu so skupaj urejali tabor, da so se starši, ki so jih obiskali v nedeljo, lahko čudili lepo v polkrog postavljenim šotorom, iz lesa in vrvice lepo izdelanemu oltarju in visokemu jamboru z dvema zastavama. Uredili so si igrišče za odbojko in nogomet, pa preprost tuš in stranišče, umivajo pa se tako in tako v potoku.

Obiskali so že vasio Prem, rojstno vas pesnika slovenske moderne, Dragotina Ketteja, kjer so si poleg njegove rojstne hiše ogledali še grad in pokopališče. Bili so tudi v Knežaku in na vrhu Snežnika.

V naslednjih dneh se bodo še podajali v okolico, ki jo je treba čimbolje spoznati. Tako bodo za Dan spoznavanja obiskali Ilirsko Bistrico, čakajo pa

jih še velika igra z orientacijskimi zankami, hajki in druge skavtske veščine. Da bi se naučili opazovati svet okrog sebe in se od njega čimveč naučiti, so si domislili Dneve izražanja. Tedaj rišejo, pišejo, na različne načine govorijo o tem, kar so videli in kar jim je bilo všeč. Vse, kar bodo v teh dneh ustvarili, bodo objavili v prvi številki glasila Jambor.

Veseli živčav pa ni mogel ostati izoliran na desnem bregu Posrkvice. Preselil se je čez potok k domačiji "Pri bubcu". Tu dobijo skavti zelenjavo in pitno vodo ter roko v pomoč. Vodja tabora je Olga Tavčar, ki o svojih varovancih ne zna povedati nič slabega. Z roko v roki ustvarjajo v naravi in v veseli pesmi ob tabornem ognju najbolj nepozabne dneve letošnjih počitnic.

METKA ČELIGOJ

Miramarsko zavetišče bo ostalo zaprto

Vseposvoda po Italiji so se pojavili občinski odloki, ki prepovedujejo mladim in nepremožnim turistom, da prespijo svoje poletne noči v spalnih vrečah. V Trstu sicer nimamo toliko ukaželnih turistov kot glavna mesta italijanske kulture, zato tudi ne bi smeli imeti težav z mladimi v spalnih vrečah. Pa jih imamo, oz. oni, tista peščka ljudi, ki se spravi v Trst in spi v spalnih vrečah, jih ima.

Udobneje bi prav gotovo prespali v mladinskem zavetišču pri Miramaru, s pogledom na morje, na grad in na Trst. Škoda le, da je tržaško zavetišče zaprto iz sezone v sezono in da ga tudi letos ne mislijo odpreti. Pravijo, da bi ga morali radikalno popraviti, da ga je zaprla protipožarna komisija. Morda bomo pozabili, da je v Trstu sploh obstajalo mladinsko zavetišče.

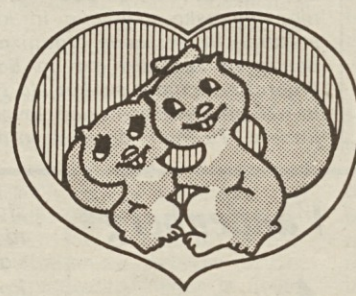
oziroma v nedeljo popoldne. 8. avgusta, ob 18. uri, bo druga izdaja "Remade" v maskah; gre za tekmo brez zmagovalca med pustnimi skupinami, ki bodo startale pred Nabrežjem Venezije in skušale "prepluti" do portiča v kadeh, sodih in podobnih "plovilih". 10. avgusta bo "Rodamata". Tudi tokrat bo šlo za nekompetitivno tekmovanje med predstavniki pustnih skupin, ki bodo nastopali z nekonvencionalnimi

prevoznimi sredstvi na kolesih s človeškim pogonom.

Kdor je ostal v mestu, ker je že šel na počitnice, oziroma bo komaj moral odpotovati, ali pa skratka ostane v Trstu, bo imel priložnost, da preživi nekaj prijetnih ur v popolnem dobrem počutju, ki ga bo vsaj za kratek čas oddaljil od vsakdanjih problemov.

Dimitrij Gruden

Na sliki: "zimski" maratonski ples na Trgu Marconi.

elio

obvešča svoje kliente,
da bo trgovina pohištva
zaprta

od 11. do 18. avgusta

Vsem prijateljem želi vesele počitnice.

MOBILI ELIO — Prosek (Trst) — Tel.: 225277

Vsaj delen premik na poti reševanja tržaške upravno-politične krize

Težaven sporazum na rimskem sestanku vladnih strank

Tržaški župan Agnelli bo odstopil 10. septembra

Noivoizvoljeni tržaški župan, socialist Arduino Agnelli, bo uradno odstopil na prvi seji občinskega sveta, ki bo predvidoma na sporedu v sredo, 10. septembra, že danes ali jutri (vsekakor pred koncem tedna), pa bo župan naslovil načelnikom petih strank vladne večine, Slovenski skupnosti, Listi za Trst in generalnemu tajniku občine pismo, v katerem bo napovedal svoj odstop in ga hkrati utemeljil s potreb, po izvolitvi nove stabilne in večinske občinske uprave. To je dejansko sporazum, ki so ga včeraj popoldne v Rimu dosegli pokrajinski in deželni tajniki petstrankarske koalicije na seji, ki so se je udeležili tudi odgovorni za krajevne uprave pri vsedravnih direkcijah strank vladne večine. Na seji, ki je trajala več kot štiri ure, so se tudi obvezali, da bo petstrankarska koalicija, razširjena na Slovensko skupnost, do 10. septembra skušala ustvariti politične pogoje za izvolitev večinskega odbora z »avtonomističnimi silami, ki naj bi v zakonskem roku odobril finančni proračun. Po včerajšnjem rimskem sestanku se torej pogajanja med

strankami začnajo skoraj popolnoma znova. Še pred formalnim Agnellijevim odstopom pa je vsekakor jasno, da je mimo političnih form in obvez te ali one stranke, kamen spoteke še vedno predvsem župansko mesto.

Rimsko srečanje se je pričelo v precej napetem vzdušju, saj je takoj ob začetku prišlo do ostrega spora med demokratizirani in socialisti, ki so z nasprotnih stališč tolmačili in ocenili Agnellijevo presenetljivo izvolitev. Delegacija tržaške KD, ki jo je vodil tajnik Pupo, je očitala Craxijevi stranki, da je v zadnjem trenutku »izdala« petstrankarsko večino in se s tem izneverila sporazumu, ki je predvideval ponovno izvolitev Richettija. Tržaški socialisti pa so odgovorili milo za drago ter podčrtali, da je treba izvolitev kandidata PSI oceniti v luči naporov za sestavo trdne večinske uprave in ne v optiki razdora vladnega zavezništva. Deželni tajnik KD Longo in tržaški poslanec Coloni sta tedaj postavila socialistom neke vrste ultimatum: ali župan takoj odstopi in s to potezo odpre pot iskanju skupnih rešitev, ali pa bo De Mitova stranka takoj zapustila pogajanja in tako dejansko odprla pot korupciji in torej predčasnim občinskim volitvam.

Krščanska demokracija je zahtevala takojšnji Agnellijev odstop, socialisti pa so vztrajali, da mora župan ostati na svojem mestu, vse dokler ne bodo stranke dosegle sporazuma. Ob teh polemikah so se razbile tudi laične sile. Liberalci, ki sta jih zastopala pokrajinski sekretar Berni in odbornik Trauner, so se dejansko strinjali s socialističnim stališčem, republikanci pa so zagovarjali demokristjanske zahteve. Edini, ki se niso jasno opredelili, pa so bili socialdemokrati, ki so ob koncu tudi z velikimi rezervami ocenili doseženi sporazum.

Sestanek je bil tedaj na robu popolnega poloma in vse je kazalo, da se bodo tržaški in deželni voditelji petstrankarske večine vrnili domov brez sporazuma. Nesoglasja in razhajanja pa so po nekaterih bilateralnih sestankih ublažili vsedravnji zastopniki večinskih sil, posebno socialist La Ganga in demokristjan Sabatini, ki sta se po dolgem pogovoru na štiri oči sporazumela za kompromisno rešitev. Agnelli bo ostal na svojem mestu do 10. septembra, do takrat pa bo vladna koalicija skušala najti izhod iz sedanje slepe ulice.

Po krajši plenarni seji sta krajevni delegaciji PSI in KD sprejeli to rešitev, a ne z velikim navdušenjem, kot sta se po seji dala jasno razumeti tako Pupo kot socialistični tajnik Seghene, ki sta ga v Rimu spremljala deželni sekretar Trombetta in deželni odbornik Carbone. Prevladala je razsodnost, je komentiral sporazum deželni tajnik KD Longo, ki pa ni skri-val težav, da bodo pogajanja težka in v marsičem še zelo negotova.

Ob robu sestanka v poslanski zbornici, naj še omenimo, da se je včeraj mudil v Rimu tudi tržaški župan Agnelli, ki je imel vrsto sestankov z rimskimi voditelji PSI in ba je tudi s samimi ministrskimi predsednikom Craxijem.

SANDOR TENCE

Turistični val, ki gre mimo naše pokrajine

Letos občuten porast prehodov meje s SFRJ

Od januarja do julija je mejne prehode na Tržaškem prekorajilo skoraj tri milijone oseb več kot v enakem obdobju lani, in sicer: v prvih sedmih mesecih letos 14.793.812 oseb, medtem ko je mejo prekorajilo lani 11.816.136.

Najobčutnejši porast prehodov je zabeležili julija, saj so prehodi narasli za 35,61 odstotka. Medtem ko so julija lani prešli 2.552.176 prehodov, je letos številka povzpela kar na 3.460.865 prehodov. Od teh je s potnišni listi prekorajilo mejo 2.379.956 oseb, ali 36,20 odstotka več kot julija lani. Razlika 1.080.909 predstavlja potnike, ki so mejo prestopili s prepusnicami.

Iz vseh teh podatkov je tudi razvidno, da se je podvojilo število tujcev, ki so julija prekorajili mejo, medtem ko se je število prehodov italijanskih državljanov s prepustnicami povečalo za 37,47 odstotka, število jugoslovanskih pa za 27,18 odstotka.

Vsakomur je lahko torej na dlani, da se preko naše pokrajine pretaka pravi val tujcev, ki so namenjeni v jugoslovanske letovišarske kraje. Ob tem se samo po sebi zastavlja vprašanje, kako bi lahko imela naša pokrajina od teh tranzitnih turistov kakor korist in ne samo težave zaradi povečanega pritiska na cestnem omrežju in gneče na mejnih prehodih. Kot kaže, ni do sedaj še nihče sprejel konkretnih pobud, da bi se ta turistični tok vsaj za nekaj ur ustavil v našem mestu za ogled znamenitosti, in zakaj ne: za nakupe.

Od jutri na Proseku praznik Unità in Dela

Sekcija KPI Prosek-Kontovel priredi 8., 9. in 10. avgusta praznik Unità in Dela na Proseku zraven Kulturnega doma.

V Varaždinu je bil obsojen na smrtno kazen: po 16 letih so ga prijeli na tržaški postaji

Pred dnevi so agenti železniške policije aretirali na tržaški postaji 42-letnega francoskega državljan Staslava Matečaka, ki je — kot ga izdaja ime — po rodu Jugoslovčan, doma iz kraja Lužan. Prav njegov priimek igra v njegovem življenju zelo pomembno vlogo, saj ga je krepko izdal in predal pravici, pred katero se je Matečak že šestnajst let skrival.

Toda pojdimo po vrsti. Matečak je skupno s pajdajem v noči med 2. in 3. avgustom leta 1970 ubil v okolici Varaždina Stjepana Djerdjeka, mu ukradel manjšo vsoto denarja in lovsko puško. Za zločin ga je v njegovi odsotnosti sodišče iz Varaždina obsodilo na smrtno kazen. Toda Matečak je bil že daleč: zatekel se je v Francijo, kjer si je z osemletnim služenjem v Tujski legiji prislužil čist kazenski list in francosko državljanstvo. Kako in kaj z življenjem v Tujski legiji, je še vedno skrivnostno in v glavnem rezervirano za bolj ali manj verodostojne filme. Verjetno pa bo držalo, da francoske oblasti izkoristijo to vojsko plačancev za svoje neuradno vmešavanje v sabotažne ali vojaške akcije v deželah Tretjega sveta. Disciplina je izredno stroga in tveganje življenja je tudi na vsakdanjem redu. Toda po odsluženem roku lahko človek nanovo zaživi.

To se je zgodilo tudi Matečaku. Kot ladijski mehanik

V petek bo odprtje kioskov ob 18. uri, v soboto ob 16. uri se bo začelo tekmovalno v briškoli. V nedeljo se kioski odprejo ob 10. uri popoldan, ob 18.30 bo nastopila domača godba.

Vsak dan od 20.30 dalje bo na vrsti ples z ansamblom Lojzeta Furlana.

● Tržaška višja šola za socialne delavke obvešča, da bo vpisovanje na triletni tečaj za diplomsko socialne delavke od 8. septembra do 8. oktobra. Vse informacije so na razpolago v tajništvu šole v Ul. Carnaro 43, tel. 829444 ali 829445 od 1. septembra dalje, vsak dan, razen ob sobotah, od 9. do 12. ure.

● Avtonomna letovišarska ustanova iz Milj obvešča, da bo v četrtek 14. avgusta na Trgu Marconi v Miljah svečana podelitev nagrad XII. natečaja »Poezija na trgu«.

Zaradi umora avtonomista Greca bodo sodili 4 policijskim agentom

Po dolgi in zelo pikolovski preiskavi je preiskovalni sodnik Patriarchi ocenil, da je obtožba proti štirim policijskim agentom zaradi smrti 38-letnega avtonomista Maria Greca »Pedra« utemeljena in je zato uvedel sodni postopek. Trem agentom, in sicer Mariu Passanisiju, Mauriziju Bensi in agentu tajne službe Sisde Nunziu Romanu bodo sodili zaradi nepremišljenega umora, četrtemu agentu, Giuseppeju Guidiju, ki je vodil skupino, pa bodo sodili le zaradi nenamernega umora, ker se ni držal navodil, ko je ukazal svojim podrejenim, naj Greca ujamejo v veži poslopja v Ulici Giulia 39, vendar sam nanj ni streljal.

Patriarchi je zelo podrobno analiziral razne okoliščine dogodka, ki je 9. marca lani hudo pretresel ne samo tržaško javnost. Kaže, da je med drugim tudi ugotovil, da je v stanovanju psihologa Renata Davija (ki je bil medtem na potovanju v Braziliji in ki je Greca poznal z drugim imenom, pred meseci pa je bil pogojno obsojen zaradi nudenja pomoči), skupaj z avtonomistom bival tudi Claudio Latino, avtonomist, ki so ga februarja letos aretirali v Bologni, ker je imel pri sebi pištolo. Latino naj bi zbežal po zidarskem odru, potem ko je slišal strele.

Kot civilna stranka na procesu sta se predstavila Grecov brat in njegova zaročenka Gabriella D'Affara. Slednjo so pred meseci aretirali v Padovi, ker naj bi sodelovala pri odborih za boj proti represiji, ki so delovali v deželi Veneto.

se je zaposlil v mestu Aubagne, kjer se je tudi poročil. Konec letošnjega julija pa se je njegova prostost začela približevati koncu. Z avtom je zavil proti Italiji in nato proti Trstu, kjer je njegova žena — namenjena v Jugoslavijo na obisk sorodnikov — sama nadaljevala pot. Matečak pa je brez prtljage zavil na železniško postajo. Njegov utrjeni in neobrit obraz ter dejstvo, da ni imel pri sebi prtljage, sta v policijskih agentih, ki so v teh dneh gostega prometa postrlji nadzorstvo, sprožila sum. Ustavili so ga in identificirali. Saj bi mu ne storili nič hudega, če bi si Matečak, v skladu s francoskimi zakoni, ob spreminjanju državljanstva menjal tudi ime. Pa tega ni storil. Njegovo ime je tako še vedno bilo zapisano v mednarodnem zapornem nalogu, ki ga je po smrtni obsodbi izdal Criminalpol. Tako se je torej končala — zaenkrat — njegova zgodba. Kaj pa sedaj?

Jugoslavija je zahtevala njegovo izročitev, vendar po vsej verjetnosti je Italija ne bo dovolila, saj ne priznava smrtnih kazni. V primeru pa, da bi v Jugoslaviji izrečeno kazen spremenili v dosmrtno ječo (oz. 35 let zapor) pa verjetno ne bi bilo večjih »težav«. Toda te birokratske zadeve tečejo po polzevo, zato bo Matečak verjetno še dober čas spoznaval tržaški zapor.

Sindikat upokoјencev CGIL se zavzema za probleme ostarelega prebivalstva

V ponedeljek se je v Trstu sestala komisija za probleme socialnega varstva sindikata upokoјencev CGIL, ki je analizirala in prediskutirala probleme tržaškega ostarelega prebivalstva.

Probleme ostarelih oseb, ki so večkrat tudi osamljene ali onemogle, so na CGIL predebatirali predvsem z vidika socialne in zdravstvene oskrbe. Da sta obe vrsti oskrbe v našem mestu dokaj pomanjkljivi je neizpodbitno dejstvo, sindikat upokoјencev CGIL pa je na ponedeljkovem sestanku še enkrat poudaril svojo negativno oceno delovanja nekaterih javnih ustanov.

Te javne ustanove večkrat zelo delujejo same sebi navkriž, deloma zaradi organizacijskih problemov in deloma tudi zaradi ne povsem jasno začrtane meje med delom, ki ga mora opraviti javna zdravstvena ustanova KZE, in socialno oskrbo, ki jo mora

jo nuditi ostale ustanove s Tržaško občino na čelu.

V našem mestu so problemi ostarelega prebivalstva čestokrat tesno povezani s socialnimi problemi osamljenih in onemoglih oseb. Prav zaradi tega bi si morale javne ustanove čimveč prizadevati, da bi uskladile svoje posege v okviru zdravstvenega servisa in socialne oskrbe. V naši deželi, posebno pa v tržaški pokrajini zaenkrat še ni prišlo do tega, po mnenju sindikata upokoјencev CGIL pa se dogaja celo obratno. Pri tem imajo v mislih predvsem zdravstveni načrt Tržaške KZE, kjer ostajajo načrti za uresničitev zdravstvenih okrajev in »day hospitala« še vedno na papirju. Nekaj vidnih pomanjkljivosti so zabeležili tudi v deželni zdravstveni službi.

Kar pa v tem trenutku še najbolj skrbi člane sindikata upokoјencev CGIL, je nestabilnost mestne politične situacije, ki bi lahko izredno negativno vplivala na realizacijo že sprejetih zdravstveno-socialnih načrtov ter na pripravo novih. Za vse te posege pa ne bi smelo niti primanjkovati finančnih sredstev, saj bi se lahko, po mnenju sindikata upokoјencev CGIL, črpalo iz Sklada za Trst ter iz drugih finančnih rezervoarjev, ki jih Dežela namenja posegom na področju zdravstva in socialne oskrbe. Zato pa so na ponedeljkovem sestanku sklenili, da tako po letnem premoru sproti širši akciji, ki bi lahko pripomogla k razpletu celotne zdravstveno-socialne problematike na Tržaškem in imajo že v načrtu pokrajinsko manifestacijo. Po vsej verjetnosti bo to 15. septembra.

● Včeraj je praznovala svoj 104. rojstni dan Francesca Bubnich vdova Vitić, ki je najstarejša Tržačanka. Voščila in čestitke občinske uprave ji je posredoval starejši odbornik Alfieri Seri.

Samotna smrt ostarelega moškega

Samotna smrt ostarelih je v našem mestu nekaj povsem običajnega. V glavnem morajo skoraj vedno poseči gasilci, saj se priletni ljudje skrbno zaklepajo. Tako je bilo včeraj tudi v stanovanju 82-letnega Bruna Ventrucija v Ulici San Marco 57. Gasilce je poklicala Ventrucijeva sestra Irene, ki je enkrat dnevno obiskovala brata. Ko se ni nihče odzval na njeno zvočenje, ji je bilo takoj jasno, da se je nekaj zgodilo. Vzroki Ventrucijeve smrti niso še znani, po vsej verjetnosti pa je preminil zaradi kapi.

Neroden padec na morske čeri

Iskanje osvežitve v tej pasji vročini bi lahko bilo usodno za 22-letnega jugoslovanskega državljan Nikorada Nikolića. Včeraj popoldne je pri kontovelskem prtiču na čerih izgubil ravnotežje in se potolkel po glavi. Prištni so takoj poklicali rešilca, saj je bil Nikolić ves krvav. Kasneje so v katinarski bolnišnici ugotovili, da stanje ni tako resno in so ga po nudenju prve pomoči odpustili.

Obvestilo kmečkim zavarovancem

Zaradi velike zakasnitve pri tiskanju in odpošiljanju položnic za poravnave dodatnih prispevkov kmečkih zavarovancev, je po zakonu dočlena zapadlost prvega od dveh obrokov bila posticipirana od 10. julija na 10. avgust. Ker pa so v tržaški pokrajini kmetje začeli dobivati po pošti položnice od pretekega petka dalje in nekaterim jih do danes še niso dostavili, nam je včeraj pokrajinski urad SCAU v Trstu sporočil, da je spričo nastalega položaja bil rok še dodatno posticipiran na 10. september. Kmečkim zavarovancem se tako ni treba bati, da bo SCAU apliciral visoke globe zaradi zakasnitve. Patronat Kmečke zveze INAC daje svojim varovancem naslednji napotek: kdor je dobil položnice, naj se zgleda in plača prvi obrok do 11. avgusta (podajša se na ponedeljek, ker 10. avgusta je nedelja). Vsi ostali naj počakajo do konca tega meseca in tedaj naj se javijo v naših uradih, da izpolnimo duplikate, ki nam jih bo v prihodnjih dneh SCAU dal na razpolago.

Albanija želi večje sodelovanje s Trstom

Albansko gospodarstvo se v zadnjem času postopoma odpira italijanskemu tržišču. Pri tem ne bi smel izostati Trst, saj med drugim že obstaja trajektna veza Trst - Drač. Prav zato je bil v teh dneh v Tirani kot gost tiranske trgovinske zbornice predsednik Tržaške trgovinske zbornice Tombesi. V pogovoru s predstavniki najpomembnejših albanskih podjetij je prišla do izraza želja, da bi v bodoče še okrepili sodelovanje. Tombesi se je predvsem zavzel, da bi dosegel dolgoročni sporazum, ki naj bi omogočil novo tržišče za škedenjsko livarno Terni. Pogajanja so kot kaže v teku, v kratkem pa bi morali preveriti kakovost škedenjskih izdelkov.

Željo po plodnejšem sodelovanju je potrdilo tudi srečanje z namestnikom albanskega ministra za zunanjo trgovino Pajtimom Ajazijem. Albanska stran je torej konkretno zainteresirana za sodelovanje, kot vedno, pa je skrajno previdna, da ne moremo v kratkem pričakovati bistvenih premikov.

† Zapustila nas je

Angela Cobau vd. Sedmak

Pogreb bo 9. t.m. ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v Krž.

Žalostno vest sporočajo: sin Francesco, snaha Luisa, vnukinja Manuela ter drugo sorodstvo.

Posebna zahvala prebivalcem Bajte (Salež).

Trst, 7. avgusta 1986
(Pogrebno podjetje Ul. Zonta 3 - Trst)

† Nepričakovano nas je zapustil naš dragi

Riccardo Stocca (Štoka)

Pogreb bo v petek, 8. t.m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v proseško cerkev.

Žalostno vest sporočajo: žena Stefanija, hči Nadja z Remigom, sin Boris z Rosano, vnukinja Eliza ter drugo sorodstvo.

Prosek, 7. avgusta 1986
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ravnatelj, proforski zbor, neučno osebje in dijaki srednje šole S. Kosovel izrekajo iskreno sožalje prof. Nadiji Štoki ob smrti očeta.

Mladinski pevski zbor Glasbene matice - Trst izreka občuteno sožalje svoji pevki Nadiji Milčič in družini ob boleči izgubi dragega očeta.

Ob prerani izgubi dragega očeta in moža Ivana Milčiča izreka občuteno sožalje družini in svojem sekciji KPI Just Pegan občine Zgonik.

Tako imenovanih »Ciganov« je v naši pokrajini le kakih sto

Še premalo razumevanja za probleme in način življenja romske skupnosti

V našem lepem, in zaradi prisotnosti različnih etničnih skupin izredno barvitem mestu, živi tudi manj kot stočlanska skupina, ki pripada rodu Romov — »civilizirana« družba jih je že v srednjem veku zaničevalno preimenovala v Cigane. Etimologija besede Rom je precej preprosta, saj ne pomeni nič drugega kot »človek«. Dokazano je, da so tako imenovani cigani priselili v Evropo iz Azije, rojstnega kraja človeškega rodu.

Vzrokov, ki so to ljudstvo pregnali iz njihovega ozemlja, znanstveniki še vedno niso odkrili. Verjetno je bilo to množične odselitve krivo pomanjkanje hrane, ki je številne v klane organizirane skupine prisililo, da so za vedno zapustili svojo zemljo. Možno pa je, da je bila tega kriva kaka epidemija, ali pa vdori tujih zavojevalcev. Vsekakor gre tu le za domneve brez trdnjše osnove. Dejstvo pa je, da je iz neznanega razloga skupnost Romov pobrala vse svoje bomo imetje in se okrog leta tisoč odpravila iskat srečo v Afriko in Evropo. V diaspori so se nadvse številne, prej med seboj povezane skupine, izredno odtujile. Romi so počasi sprejeli v svoj jezikovni zaklad besede uradnega jezika države, v kateri so se v svojem neskončnem potovanju brez cilja zastavili več časa. Nomadski način življenja je skupine Romov razpršil po vsej Evropi, ki pa je potrebovala več stoletij, da jih je vsaj delno sprejela. Cigani so veljali v zgodovini za »grešnega kozla« — tako imenovana civilizirana družba jih je preganjala, naprtila jim je vse mogoče zločine, večkrat pa tudi ubijala pripadnike Romov in celo tiste ljudi, ki so jim želeli po svojih močeh pomagati.

Čeprav se današnja družba bolj ali manj upravičeno ponša za odprtostjo, pa problem Ciganov danes sploh še ni rešen. Med značilnostmi naše družbe je namreč tudi ta, da ne sprejema tega, česar preprosto ne more razumeti. Da so kultura, civilizacija, družinska ureditev in nomadski način življenja Romov še vedno deležni nerazumevanja, pa dokazujejo že številni, tudi dobronamerni državni in deželni posegi, da bi prisotnim ciganskim klanom zagotoviti dostojanstvo, ki bi ga moral biti, vsaj po ustavi, deležen vsak človek.

»Civilizacija in navade Romov so evropskemu človeku še vedno povsem tuje,« pravi socialna delavka Zanin, ki se že več let požitrovalno zavzema za probleme Ciganov. »Kako naj naš človek, ki ga Romi imenujejo »gadži«

Manjša skupina Romov je utaborjena v bližini Naselja sv. Sergija

(povezan z zemljo), razume, da je nomadski način življenja, brez skrbi, kaj bo jutri, bistveni element ciganske mentalitete? Kako bo lahko doumel, da Romom ni do imetja in do udobnega doma, pač pa da je zanje največja vrednota družina, ne pa ekonomske dobrine? Kako naj si razlaga dejstvo, da je Cigan najbolj bogat takrat, ko mu žena povije desetega, če že ne petnajstega otroka?»

V Italiji je Ciganov razmeroma malo — komaj kakih šestdeset ali sedemdeset tisoč, naša dežela pa jih šteje okrog 650. Večinoma so to Romi iz rodu Sintov, ljudstvo, ki je prišlo v naše kraje večinoma v prejšnjem stoletju, ali takoj po prvi svetovni vojni. Med njimi je veliko apolidov ali pa sploh ljudi brez osebnih dokumentov, pa tudi jugoslovanskih državljanov. Slednje imenujejo prebivalci Furlanije za slovenske in hrvaške Cigane. Ti ljudje se razlikujejo od skupin v drugih deželah in državah po svojem jeziku, ki je poln slovenskih, hrvaških in nemških izposojenk. Temeljnejazik vseh skupin Romov, razpršenih po svetu, pa je še vedno staroindijski sanskrit.

Problem Ciganov je prvič predstavil okrog leta sedemdeset mednarodnemu organu OZN igralec Yul Brinner, tudi sam ciganske krvi. Tu je bilo prvič priznana človeško dostojanstvo tudi temu nomadskemu narodu. Vendar se stanje tudi v »naprednem« dvajsetem stoletju ni bistveno izboljšalo. Romi

namreč še vedno zahtevajo najosnovnejše pogoje, ki bi vsaj delno izboljšali nečloveške pogoje, v katerih so prisiljeni živeti. Naj omenimo le, da države omejujejo prostore, kamor naj bi Romi postavili svoje šotore in prikoliče. V »romantičnih« ciganskih taboriščih ni elektrike, vode, da o kopalnicah in sanitarijah sploh ne govorimo. Romi svojih otrok ne pošiljajo v šolo — zato ne, ker »gadži« njihovih problemov ne razumejo, in želijo zato otrokom vsiliti svojo kulturo in svoj način življenja. Kljub temu pa je v tržaški pokrajini vpisanih v šolo petnajst ciganskih otrok. Kako naj jih vzgajajo, tega odgovorni organi še niso mogli ugotoviti.

Kot rečeno, je Ciganov v naši pokrajini komaj okrog sto. Večinoma so to Romi — Sint, ki so se sem za stalno naselili. Preživljajo se s prodajo starega železja, s potujočimi cirkuškimi predstavami, z rejo konj. Ženske pa si svoj vsakodnevni zaslužek navadno priborijo s prosjačenjem ali pa tudi z majhnimi kraji, kar je sprito njihovega socialnega položaja povsem razumljivo. Medtem ko so dežele kot Tridentinska-Gornje Poadiže, Lazij in Veneto že izdale odloke, ki vsaj delno ščitijo interese Romov, pa pripadniki tega ljudstva v FJK na takšne zakone še ne čakajo. Če bo kdo po naključju šel mimo ciganskega tabora v naselju Sv. Sergija in Valmauri, bo takoj opazil izredno bedo — pogoje, v katerih noben človek ne bi smel živeti.

HELENA JOVANOVIČ

»Delavski likof« v Prebenegu

Čeprav se je šagra v Prebenegu zaključila v ponedeljek, je bilo v torek zvečer na »Bržnici« vse veselo. Zbrali so se namreč skoraj vsi člani KD »Jože Rapotec« in ostali domačini, ki so pomagali in delali pri tridnevni zelo dobro uspeli šagri, da pospravijo, imeli pa so seveda tudi tako imenovani »delavski likof«. Prisotne prostovoljne delavce je pozdravil in se jim zahvalil za požrtvovalnost in trud, ki so ga vložili pri letošnji šagri, predsednik Miran Locatelli, medtem ko je blagajnik Walter Olenik podal obračun, ki je zadovoljiv. Sledila je bogata zakuska, ki so jo pripravili sami domačini; za zabavo in razvedrilo po tolikem trudu, ki je trajala pozno v noč, je poskrbel improvizirani domači godalni trio. (mm)

OBVESTILO

Uprava Primorskega dnevnika obvešča vse naročnike, ki želijo prejemati Primorski dnevnik na kraj letnega dopusta, da sporočijo novi naslov najkasneje štiri dni pred odhodom.

Spremembe sprejema ekspedit PD vsak dan razen ob nedeljah od 8. do 14. ure na telefonsko številko 764-832.

Danes praznuje

ZVONKO OSTROUŠKA

60. rojstni dan. Mnogo zdravja in zadovoljstva mu želijo

žena, otroci z družinami ter sestra

poletne prireditve

GLEDALIŠČE ROSSETTI
FESTIVAL OPERETE

Hiša treh deklet (F. Schubert in H. Berté). Zadnja ponovitev 9. 8.

Jutri, 8. t. m., ob 20.30: Pri belem konjčku (R. Benatzky in R. Stolz). Ponovitev: 10. 12. in 14. 8.

MIRAMARSKI PARK

LUČI IN ZVOKI

Danes ob 21. uri in 22.15 v italijanščini.

GRAD SV. JUSTA

FESTIVAL OPERNEGA FILMA

Drevi ob 21.15: G. Bizet - Carmen, It. 1984, 152'; r. Francesco Rosi; i. Julia Migenes-Johnson, Plácido Domingo, Ruggero Raimondi.

KOPALIŠČE AUSONIA

Jutri, 8. t. m., ob 22. uri bo nastopil tržaški kantavtor Lorenzo PILAT.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 7. avgusta

GOJKO

Sonce vzide ob 5.55 in zatone ob 20.26 — Dolžina dneva 14.31 — Luna vzide ob 7.21 in zatone ob 21.35.

Jutri, PETEK, 8. avgusta

KAJETAN

PLIMOVANJE DANES: Ob 5.15 najnižje -63 cm, ob 11.52 najvišje 44 cm, ob 17.34 najnižje -22 cm, ob 23.10 najvišje 40 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 32 stopinj, zračni tlak 1019,2 mb ustaljen, veter 20 km na uro severovzhodnik, vlaga 35-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 25,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alberto Benussi, Teodora Giglio, Simone De Monte.

UMRLI SO: 80-letna Vittoria Planinsek, 62-letna Bruna Ozbich, 90-Plinio Ciabatti, 85-letni Andrea Rigutti, 89-letna Sofia Fischel, 74-letni Riccardo Stocca, 47-letni Claudio Schiberna, 70-letni Nicolò Decarli, 81-letni Romano Zavaddal, 83-letni Pietro Vattovani, 79-letna Anna Maria Prelz, 72-letni Vincenzo Anzelmo, 76-letna Maria Trampuz, 84-letni Antonio Leban, 73-letna Antonia Del Tin.

DNEVNA IN NOČNA

SUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 4. avgusta,

do sobote, 9. avgusta 1986

Dnevna služba — od 8.30 do 19.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19.

PROSEK (tel. 225141/225340) in ŽAV-LJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere

Od 19.30 do 20.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35.

PROSEK (tel. 225141/225340) in ŽAV-LJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Iskrska ulica 35, Trg ospedale 8. PROSEK (tel. 225141/225340) in ŽAV-LJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razna obvestila

Zveza vojnih invalidov NOV obvešča, da bo zaradi dopustov pisarna zaprta do 23. avgusta 1986.

Mladinski krožek I. Gruden priredi na igrišču ŠD Sokol v Nabrežini jutri, 8. t. m., ob 21. uri nastop folklorne skupine Abrašević iz Valjeva. Sledi ples s skupino Cik—Cak. V soboto, 9. t. m., ob 21. uri koncert in ples s pevko Nedo Ukraden. V primeru slabega vremena se bosta prireditvi odvijali v občinski telovadnici.

Skavtska organizacija — Tržaško vodstvo veje volčičev in veveric sporoča vsem staršem, da se bodo otroci vrnili s taborjenja jutri, 8. t. m. Starši naj jih pričakajo ob 18.30 v Sežani pred železniško postajo.

ZSKD obvešča, da bodo uradi zveze zaprti od 11. do vključno 16. avgusta 1986 zaradi letnega dopusta.

razstave

V TK Galeriji je odprta razstava slikarke Vide Slivnikar-Belantič.

V umetnostni galeriji na Tržaški pokrajini — Trg Vittorio Veneto 4 je do 19. avgusta odprta Mednarodna poletna umetniška razstava z udeležbo Avstralije, Avstrije, Italije, Jugoslavije in Velike Britanije. Urnik: 19.00 - 22.00, prazniki: 11.00 - 13.00.

V Sesljanu na sedežu Turistične ustanove: Kamnarska umetniška obrt v Nabrežini - ob 2000-letnici kamnolomov. Razstavljajo: Ivan Ballarini iz Šempolaja, Nino Bon iz Križa, Antonio Mosetti in Milan Pernarčič iz Nabrežine, Albert in Miloš Zidarič iz Šempolaja.

V Palači Costanzi (Trg Unità) je do 14. t. m. na ogled zgodovinska razstava SANJE O VALČKU - dunajska opereta v Italiji.

Na Gradu sv. Justa so do 31. t. m. razstavljene STARINSKE MUČILNE NAPRAVE.

kino

ARISTON - 21.00 Ran, dram., Jap. 1985; r. Akira Kurosawa; i. Tutsuya Nakadai, Akira Terao.

LETNI KINO V LJUDSKEM VRTU - 21.15 Fracchia contro Dracula, kom., It. 1985; 91' r. Neri Parenti; i. Paolo Villaggio, Gigi Reder.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Pruriti bollenti di una moglie viziosa, porn., □□

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 Incubus, il potere del male, srh., ZDA 1985, 100'; r. Mark Boyman; i. John Cassavetes, □.

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 Guerriero americano, dram., ZDA 1985, 100'; r. Sam Firstenberg; i. Michael Dudikoff, Steve James.

EDEN - Zaprto do 13. avgusta.

EXCELSIOR I - Zaprto do 21. avgusta.

EXCELSIOR II - Zaprto do 21. avgusta.

GRATTACIELO - 18.00, 22.15 007 L'uomo dalla pistola d'oro, krim., VB 1974, 125'; r. Guy Hamilton, i. Roger Moore, Britt Ekland.

FENICE - Zaprto do 21. avgusta.

MIGNON - 16.30, 22.15 Lenny, kom.; ZDA 1974, 112'; r. Bob Fosse; i. Dustin Hoffman, Valerie Perrine.

ALCIONE - Zaprto.

LUMIERE FICÉ - Zaprto do 29. avgusta.

VITTORIO VENETO - Zaprto do 20. avgusta.

RADIO - 15.30, 21.30 Le dolci intimità di Annette, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

mali oglasi

VIŠJEŠOLKA nudi lekcije do pričetka šolskega leta nižješolcem in osnovnošolcem. Telefonirati na št. 040/417025 vsak dan v jutranjih urah.

NA RABU oddajam eno- ali dvoposteljne sobe z odličnim zajtrkom in čistočo. Za informacije telefonirati na št. 040/820630 od 7. do 8. ure zjutraj ali okrog 13. ure.

V MESECU AVGUSTU oddam garsonjero v Izoli za počitnice. Tel. 003866/62164 v večernih urah ali na št. 003866/61421.

ODDAJAM stanovanje v Izoli za avgust, cena po dogovoru. Tel. 003866/62164 — zvečer.

OSMICO je odprl v Zgoniku Miro Žigon. Toči belo vino in teran.

PRODAM pletilni stroj defendi brother Kh 840, skoraj nov po zelo ugodni ceni. Informacije po tel. na št. 040/299360.

PRODAM motor honda 500 CX, prevoženih 14.000 km, letnik '81. Tel. ob uri kosila na št. 040/281376 ali 304932.

MOTORNJI ČOLN iščem v najem od 10. do 25. t. m. V zameno nudim zidarska dela in druga hišna opravila po dogovoru. Ponudbe na tel. 0481/882179.

PRODAM hišo v Boljuncu z dvoriščem in garažo. Tel. 040/ 228390.

PRODAM 2.400 kv. m nezazidljivega zemljišča z vodo na Montebellu. Tel. 040/ 228390.

menjalnica

NAKUPNI TEČAJI 6. 8. 1986

Ameriški dolar	1.420.—
Nemška marka	685.—
Francoski frank	210.—
Holandski florint	608.—
Belgijski frank	32,5
Funt sterling	2.100.—
Irski sterling	1.900.—
Danska krona	181.—
Grška dramma	10,20
Kanadski dolar	1.010.—

Japonski jen	8,75
Švicarski frank	850.—
Avstrijski šiling	97,20
Norveška krona	191.—
Švedska krona	202.—
Portugalski eskudo	9,20
Španska peseta	10.—
Avstralski dolar	830.—
Debeli dinar	3,10
Drobni dinar	3,10

BCTKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 61446 - 68881

Agencija Domjo 831-131

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Priročniki: koristno in zabavno poletno branje za vsakogar

Čustven: označuje ga zdaj strastno, zdaj zasanjano, zdaj spet melanholično obnašanje. To je naslovček, nanaša pa se na posebno kategorijo moških, oziroma gre za enega izmed številnih "vzorčnih opisov" moških, ki jih je Valentina Crepax z marljivo ironijo uvrstila v svoj priročnik "Moški: navodila za uporabo" (Gli uomini: istruzioni per l'uso).

Ce iz precej pestrega seznama izberemo manj razburljiv primer, se lahko odločimo za "Mirnega" oseba, ki se obnaša uglasjeno ter mirno in ki ima rad mir in pravila". Naštevane bi seveda lahko nadaljevali, menjati bi bilo treba le vrstni red. Primerke moške tipologije je namreč Valentina Crepax zelo vestno razporedila po abecednem vrstnem redu, ki se kajpak pri prevajanju spremeni.

Sicer pa ostalo in pa mične ilustracije, za katere je poskrbel veliko bolj znani stric ilustrator Guido Crepax, prepustimo bralkam (in seveda tudi bralcem), ki bi si v tej poletni vročini zaželeli nekaj ne preveč obremenjujočega branja.

Ce naj verjamemo definicijam italijanskih literarnih kritikov, ki so se zadnji čas razpisali po vsedravnih dnevnikih, sodi ta "priročniška literarna proizvodnja" v kategorijo "nebranja". Nekaj pozitivnih lastnosti tem knjižicam tudi najhujši kritiki le pripisujejo: prvič, ker se določenih tem, ki so deloma še podvržene predsodkom, lotevajo s prepotrebno ironijo; v lahkotnem tonu pa je lažje servirati marsikatero, včasih grenko resnico; in končno takšna neobvezujoča in manj zahtevna oblika pisanja prepriča bralca, da bi pravzaprav lahko tudi sam napisal kakšno knjigo, ki bi s kancem sreče zašla med bestselerje.

Ko na to "priročniško literaturno produkcijo" pogledamo z ženskega vidika, upravičeno izpostavimo nekaj značilnosti. Mogoče je še najvažnejši pristop avtoric do lastnih proizvodov: v izjavah namreč nenehno poudarjajo, da gre za "zmerno resno zadevo". Kot življenje pač, ki mu je treba odvzeti tragično noto, če ga želimo "prijetno preživeti".

"Ženske," pravi Valentina Crepax, ki ji je knjiga prinesla sloves, še predno so jo sploh bralci lahko vzeli v

roko (zdaj je že v prodaji), "bi se morale v odnosu do moških otresti romantike in tragike. Svoje osebne zgodbe jemljejo prereno: bolje bi bilo, ko bi se navzele malo koristljubja in se nekoliko bolj razgledale okoli sebe, ne pa, da se venomer osredotočijo na enega moškega, okoli katerega se nato vrti njihovo življenje!"

Njena knjiga, ki je iz vrste podobnih, ki so izšle letos, vzbudila največ pozornosti, je, kot izdaja naslov, priročnik, da si vsaka ženska iz seznama naštetih možnosti izbere primerne moškega za določeno priložnost. Velja seveda tudi moškim, ki pa so bili letos deležni veliko bogatejše bere kot ženske.

Ob knjigah, ki so jih napisale ženske in ki so z drugačnimi priporočili namenjene predstavnikom obeh spolov — med temi prav gotovo velja omeniti vsaj prispevek milanske novinark Patricie Caprotti "Uomo come ti vorrei" (v prostem prevodu "Moški kakršnega si želim") — je pred letoš-

njim poletjem izšla cela vrsta priročnikov za moškega.

Moški, ki živi sam, tako imenovani single, lahko seže po priročniku, ki ga je Sandro Toni napisal izrecno zanj: "Vademecum del single boy". Bolj prekaljenemu play boyu je namenjen "Il manuale del playboy" izpod peresa Renza Barbierija. Psihološko-intimistični prizvok pa ima prevod ameriškega dela "Apriti, uomo" ("Moški, odkrij se"), ki sta ga napisala specialisti za moške težave čustveno-spolne narave Steven Naifeh in Gregory White.

Se kak naslov bi lahko navedli, vendar se omejimo na nekaj najbolj značilnih za letošnje poletno sezono. Strokovnjaki in seveda tudi avtorji jih priporočajo vsem: branje teh knjig ni preveč obremenjujoče, naporneje je verjetno napotke izvesti v praksi. Nikoli in nikdar, pripominjajo avtorji, zapisanega ne smete jemati kot zakonitosti, temveč kot nasvete. Takšna so namreč pravila igre, če naj ostane v mejah zabavnosti!

Moški pred štedilnikom

Poletni čas prinaša tudi številne nevšečnosti, kot so, na primer neprespane noči in družbi komarjev in ob spremljavi cestnega hrupa ali pa kratkoma prehrambeni problem. Slednji se zgrne v glavnem na moške, katerih družina preživlja brezskrbne dneve ob morju ali v gorah. Iz nekaterih uradnih statistik je razvidno, da se italijanski moški posvečajo gospodinjstvu le 6 ur tedensko. Taka lenoba pa se jim negativno obrestuje ravno v poletnih mesecih. Prav v ta namen je novinar Sergio Spina sestavil priročnik namenjen osamljenim in lačnim dušam.

Za vsako okoliščino je treba pripraviti primeren jedilnik, s pomočjo priročnika, seveda. Najprej si je treba pripraviti primerno posodo, ki ne potrebuje pretirane nege; lahko so to papirnati krožniki, plastične skledice in plastični pribor za enkratno uporabo. Sladokusci, ki se tovrstne ropotije zgražajo izogibajo, pa si lahko za vsak obrok pripravijo slovesno pokrito mizico, po možnosti okroglo, za katero bodo jedli v družbi lastne sence.

Ce je osamljeni moški šele začetnik v kuharskih veščinah si lahko pripravi raznovrstne kokteje, ki jih bo snobovsko srkal medtem ko si bo pogreval konzervirano mineštro, za prikuho pa si bo umetniško okrasil obrok konzervirane mesa s sezonsko zelenjavo. Edina težava: paziti je treba na odpiranje konzerve, ki tako rad "ščipne" za prst!

Obstajajo pa tudi situacije, ko si samski ali single boy pripravi pravo pojedino, recimo takole: solato sadežev, polento z rakci, hladno juho iz koprive, za poslastico pa še sladko cvrto listnato testo. Edina težava: neskončen kup umazane posode in astronomski račun za nakup sestavin.

Dejstvo, da se moški, ki sami ostajajo v mestu, najraje odpravijo v bližnjo gostilno z domačo kuhinjo, pa je že tako obrabljeno, da ga ne bi niti omenjali, kajti časi se spreminjajo. Tudi za moške.

filmi na TV zaslonu

kinoatelje

LA CADUTA DELLE AQUILE
The Blue Max - Žalostni Max, 1966.

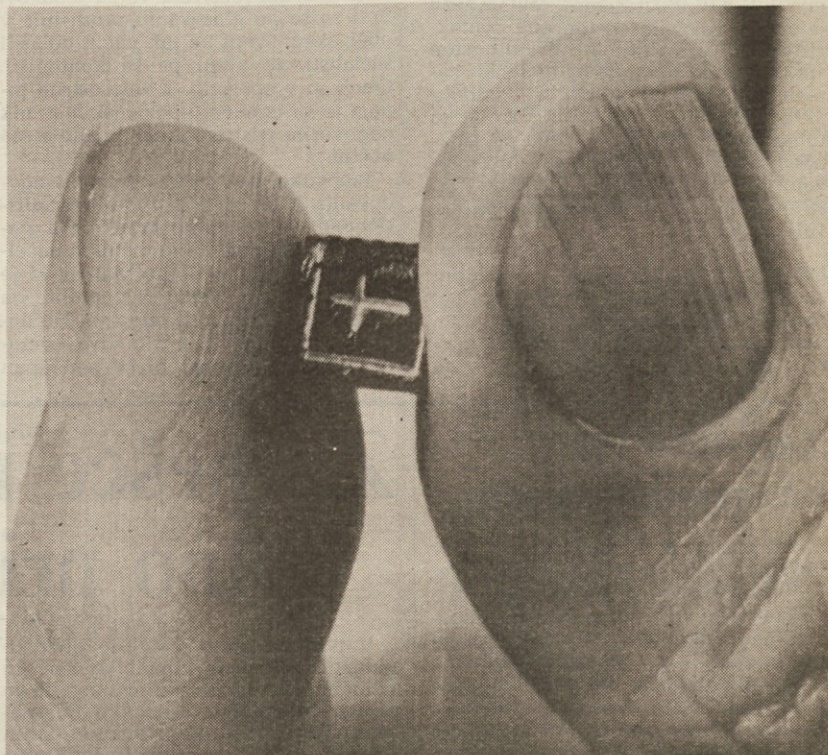
Režija: John Guillermin.
Igrajo: George Peppard, James Mason, Ursula Andress.
RAI 1, v četrtek ob 21.30.

John Guillermin se je uveljavil v Ameriki v povojnem obdobju. Pomembna sta njegova kolosala na vojno tematiko: The Blue Max in The Bridge of Renagen. Guillermin pa je obenem začetnik tako imenovanega katastrofalnega filma (The Towering Inferno, King Kong). V nocojšnjem The Blue Max izstopajo predvsem učinkoviti prizori letalskih bitk.

I FRATELLI MAX AL COLLEGE
Horse Feathers - Konjska koža, 1932.

Režija: Norman Z. McLeod.
Igrajo: Groucho, Harpo, Chico, Zeppo.
RAI 2, v četrtek ob 0.50.

Horse Feathers je izredno dober film bratov Marx, ko so bili še na začetku svoje filmske kariere. Njihova komika je inovatorsko prodrla najprej na gledališke odre in šele nato na filmsko platno. Občutek za nesmisel označuje njihov humor, bogat z učinkovitimi in originalnimi "gagi". Absurdna in anaroidna satira bratov Marx podira vse družbene konvencije, napada mite, ugledne osebnosti in družbene sisteme. Kulturno ozadje, iz katerega črpajo duhovitost, pa je apokaliptičen hebrejski humor.

Tale na sliki je najbrž najmanjša knjiga na svetu. Meri le 6 mm za 6, vsebuje pa molitev, prevedeno v sedem jezikov. Ne glede na vsebino, za sproščujoče poletno branje ni najbolj primerna. Kdor pa bi jo le rad prebral, bo moral v Duisburg v Nemčijo, kjer umetnino hranijo v mestni knjižnici

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 12.10 Šport: pentatlon 13.00 Glasb. odd.: Maratona d'estate 13.30 Dnevnik 13.45 Film: L'inafferrabile spettro (kom. i. ZDA 1941, r. Arthur Lubin, i. Gianni e Pinotto, E. Ankers) 15.05 L'opera selvaggia 15.55 Šport: pentatlon 16.25 Kolesarstvo: Pokal Agostoni 16.55 Iz parlamenta 17.00 Nadaljevanka: Fontamara 17.55 Risanka: Tom Story 18.40 Nadaljevanka: William Shakespeare - Il figlio amato 19.40 Almanah in vreme 20.00 Dnevnik 20.30 Zabavni program: Hamburger serenade - Incontri folli dal "Bandiera gialla" di Rimini (r. Pupi Avati) 21.30 Film: La caduta delle aquile (dram., ZDA 1965, r. J. Guillermin, i. G. Peppard, J. Mason, U. Andress) 22.40 Dnevnik 22.50 La caduta delle aquile (2. del) 24.00 Dnevnik - zadnje vesti 0.15 Musicantotte	RAI 2 13.00 Dnevnik 13.15 Film: Saranno famosi 14.10 Otroška oddaja: L'avventura, vmes risanke 16.55 Film: Piedino il questurino (kom. i. It. 1974, r. Franco Lo Cascio, i. Franco Franchi, Irina Maleeva, Rosita Pisano) 18.25 Iz parlamenta 18.30 Dnevnik - šport 18.40 Nanizanka: C'era una volta un samurai 19.45 Dnevnik 20.20 Dnevnik - šport 20.30 TV film: Buongiorno bellezza (r. Harvey Hart, i. Erin Gray, Lori Singer, Ed Molinaro) 22.05 Dnevnik - večerne vesti 22.15 Opera: La santa di Bleeker Street (glasba Giancarlo Menotti) 23.50 Dnevnik 24.00 La santa di Bleeker Street (3. del) 0.50 Film: I fratelli Marx al college (kom., ZDA 1932, r. Norman Z. McLeod, i. Groucho, Harpo, Chico, Zeppo Marx, Thelma Todd)	RAI 3 18.00 Šport: pentatlon 19.00 Dnevnik 20.00 Finestra aperta 20.30 Dokumentarec: Geo-Antologia 21.15 Dnevnik 21.40 Film: Anche lei fumava il sigaro (It. 1986, r. Alessandro Di Robilant, i. Maurizio Donadoni, Haruiko Yamanochi) 23.15 Tre castelli in Portogallo Film Piedino il questurino bo na sporedu na RAI 2, ob 16.55	RTV Ljubljana 18.20 Poročila 18.25 Spored za otroke: Vijavaja ringaraja (8. in zadnji del). 19.10 Risanka 19.24 TV nocoj 19.26 Zrno do zrna 19.30 Dnevnik 19.45 Vreme 19.50 Mozaik kratkega filma: Priobalna jezera v pokrajini Languedoc Ruissillon (Fr.) 20.25 Zabavni spored: Popevke ob Gardskem jezeru 21.15 Propagandna oddaja 21.30 Dnevnik 21.55 Vremenska napoved 21.58 TV nocoj in jutri 22.05 Avstrijska nadaljevanka: Beg brez konca. Kratka nadaljevanka je nastala po romanu Josepha Rotha in prikazuje pustolovsko pot avstrijskega oficirja Franz Tunde v času prve svetovne vojne in po njej. Kritika je delo označila kot malo pustolovsko, malo eksotično in melanholično zgodbo.	TV KOPER 17.00 Otroški program 18.00 Nadalj.: Ljubezen in oblast 18.55 TV Novice 19.00 Odprta meja Današnje oddaje je kot vsak četrtek pripravila koprski redakcija OM. Predstavili nam bodo elektronski butik v Portorožu, izvedeli pa bomo tudi nekaj več o turizmu v Istri. 19.30 TVD stičišče 19.50 Dokumentarec: Velike razstave 20.30 Film: La vendetta (pust.) 22.20 TVD Vsedanes 22.30 Variete: Te lo do io il Brasile 23.45 Nanizanka: Lucy Bette Davis v filmu L'ombra di Jennifer, Euro TV, 21.30
CANALE 5 8.25 Nanizanke: Mary Tyler Moore, 8.45 Maude, 9.15 Dalle nove alle cinque, 9.40 Alice, 10.00 Una famiglia americana 11.00 Nadaljevanka: Navy 11.45 Nanizanki: Love Boat, 12.40 Lou Grant 13.30 Nadaljevanka: Navy 14.30 Film: I due Foscari (dram., It. 1942, r. E. Fulchignoni, i. C. Ninchi) 16.30 Nanizanke: Hazzard, 17.30 Il mio amico Ricky, 18.00 L'albero delle mele, 18.30 Dalle nove alle cinque, 19.00 Arcibaldo, 19.30 Kojak 20.30 Glasbena oddaja: Festivalbar '86, vodita Claudio Cecchetto in Susanna Messaggio 23.00 Nanizanke: Trauma Center, 24.00 Sceriffo a New York, 1.30 Ironside	11.50 Nanizanka: Switch 12.45 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke Josie and The Pussycats, Dino Boy, Banana Splits, Alpenrose 14.15 Nanizanke: Bravo Dick, 14.45 Con affetto Sidney, 15.15 Charleston 15.50 Film: La feldmarescialla (kom., It. 1968, r. Ste-no, i. R. Pavone, F. Blanche) 17.50 Nanizanke: Mary Benjamin, 18.40 Arabesque, 19.30 Westgate, 20.30 Colombo, 22.00 Matt Houston, 22.50 Shannon, 23.40 Vicini troppo vicini, 0.10 I Ropers 0.40 Film: A caccia di spie (krim., ZDA 1966, r. V. Guest, i. D. Niven, F. Dorleac)	14.15 Glasbena oddaja: Dee-jay Television 15.00 Nanizanka: Fantasi-landia 16.00 Otroški spored: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Lalabel, Thunderbirds, Holly e Benji, Lo specchio magico 17.55 Nanizanke: La famiglia Addams, 18.15 Star Trek, 19.15 I viaggia-tori del tempo 20.00 Risanka: Occhi di gat-to 20.30 Film: Signori si nasce (kom., It. 1960, r. M. Mattoli, i. Totò, P. de Filippo) 22.15 Film: La donna scimmia (kom., It. 1964, r. M. Ferreri, i. U. Tognazzi, A. Girardot) 24.00 Nanizanki: Hec Ramsey, 1.40 Kazinsky	18.30 Uomo tigre, 19.00 Charlotte 19.30 Nanizanke: Mork e Mindy, 20.00 Quattro in amore, 20.30 La grande lotteria 21.30 Film: L'ombra di Jennifer (krim., r. G. Hessler, i. B. Davis, T. Bassell) 23.30 Šport: Catch 0.30 Film TELEFRIULI 13.00 Film: Inferno (dram., r. R. Baker, i. R. Ryan, R. Fleming) 14.30 Risanka: Hanna e Barbera 15.30 Glasbena oddaja 18.30 Nanizanka: Arrivano le spose 19.30 Dnevnik 20.00 Poročila v nemškem jeziku 20.40 Film: Ballata di un pistolero (vestern, r. A. Caltabiano, i. A. Ghida, A. Infantì) 22.15 Dnevnik 22.45 Nanizanka: L'enigma che viene da lontano	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20-8.00 Dobro jutro po naše; 8.10 Povejmo v živo; 9.00-10.00 Glasbeni almanah; 10.10 Koncert v Mali dvorani gledališča Verdi v Trstu: Tržaški oktet, Mladinski zbor Glasbene matice in zbor "Obala"; 11.10 Madžarski plesi Johanna Brahmsa; 11.30-13.00 Glasbeni almanah (2. del); 12.00 Sestanek ob 12. uri; 13.20 Glasba; 14.10-17.00 Poletni mozaik: otroški kotiček, beležka; 17.10 Klasični album; 18.00 Četrtkova srečanja: Pričevanja o Tigru; 18.30 Poletni mozaik. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 21.00 Poročila; 4.30-8.00 Jutranji spored; 8.05 Za šolarje; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Znano in priljubljeno; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Koncert za mlade; 14.45 Naš gost; 15.10-15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Lahke note; 18.30 Komorna glasba; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Minute s kitaristom Bojanom Drobežem; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Na- šim po svetu; 22.30 Večerna podoknica; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Paleta popevk. RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Glasba; 6.10 Vreme; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00-13.00 Val 202; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 14.40 Zanimivost; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Zamejska pesem. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba; 7.00 Glasba; 8.00-12.00 Priscino vaši; 8.15 Flashback; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.00 Glasba; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vstop prost; 11.00 Petkov kviz; 11.30 Na prvi strani; 11.40 Poje Stefano Sani; 12.00 Glasba po željah; 14.30-20.00 Popoldanski glasbeni program; 14.45 Edig Galletti; 15.45-18.30 Počitnice po Jugoslaviji; 18.00 Pulj kliče Koper; 18.45 Poje Stefano Sani; 20.00-6.00 Nočni program. RADIO OPČINE 10.00 Glasbena matineja - v studiu Majda; 19.00 Vas zanima vaša prihodnost? - v studiu Ivana; 20.30 Povej mi! - vodita Sonja in Katja.
RETEQUATTRO 8.30 Nanizanki: I giorni di Brian, 9.20 Mary Benjamin 10.10 Film: Peggio per me... meglio per te (kom., It. 1968, r. B. Corbucci, i. Little Tony, G. Agus)	ITALIA 1 8.30 Nanizanki: Sanford & Son, 8.55 Daniel Boone 9.30 Film: I banditi di Pocker Flat (pust., ZDA 1952, r. D. Robertson, i. A. Baxter, M. Hopkins) 11.00 Nanizanke: Sanford & Son, 11.30 Lobo, 12.30 Due onesti fuorilegge, 13.30 T. J. Hooker	EURO TELEPADOVA 12.00 Nanizanka: Andrea Celeste 13.00 Risanke 14.00 Nadaljevanki: Anche i ricchi piangono in 15.00 Andrea Celeste 15.30 Nanizanka: Missione impossibile 16.30 Nanizanka: Viaggio in fondo al mare 17.30 Risanke: Kimba, 18.00 I predatori del tempo,	TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti	

V Tržiču ostre besede na lepakih

Še vedno spori na pokrajinski ravni zaradi neizpolnjenih obveznosti

Pokrajinskemu sporazumu med strankami, ki sodijo v deželno in pokrajinsko večino, navkljub nista bili rešeni sporni točki v Tržiču in Gradežu. V obeh krajih sta bila le s točno polovico glasov svetovalcev odobrena »tehnična« proračuna, kar pomeni, da ni zahtev po izrednih posojilih in s tem tudi novih investicij. Le na tak način sta se sedanja odbora v Tržiču in Gradežu ohranila na oblasti in ni prišlo do razpusta občinskega sveta ter komisarske uprave in seveda razpisa novih volitev.

V Tržiču je na oblasti ostala tristrankarska koalicija KD-PRI-PSDI. V Gradežu pa je na oblasti ostala koalicija PRI-KPI-PSDI-Zeleni. V Gradežu je večina zavrnila odstop ene demokristjanske svetovalke. Ko bi bil odstop sprejet, bi jo demokristjani lahko zamenjali in sedanji koaliciji v odboru ne bi bilo lahko. Tako KD kot PSI so to seveda ožigosali. V Tržiču pa sedanja koalicija ni hotela ugoditi zahtevam PSI po razširitvi koalicije. Tri stranke menijo, da so socialisti zahtevali preveč.

S tem v zvezi je prišlo do ostre polemike, tako v Tržiču kot v pokrajinskem merilu. Vodstvo PSI obtožuje demokristjane, socialdemokrate in republikance, da jih je, po podpisu sporazuma, zanimalo rešiti le sporna

vprašanja v KZE in na Pokrajini. Vodstvo KPI pa meni, da je petstrankarska koalicija v splošni krizi, ki se odraža povsod na Goriškem. Ne le v Tržiču in Gradežu, marveč tudi v Gorici, kjer je bil proračun sicer odobren z veliko večino glasov, vendar pa da so se čuli tudi iz vrst koalicije zelo polemični toni, ki so tudi kasneje odjeknili v javnosti. Komunisti pravijo, da je bil v pokrajinskem merilu sklenjeni sporazum le demokristjanska oblastvena operacija, na katero so nasledili drugi partnerji, predvsem pa socialisti, ki so v Tržiču ostali praznih rok.

V Tržiču pa se je medtem, kljub polletni vročini, razživela vojna lepakov. Prvi so se po glasovanju proračuna v občinskem svetu na tak način oglasili socialisti, za njimi pa še komunisti. Oboji so v opoziciji. Z zelo ostrim tonom je na ugovore opozicijskih strank odgovorila tristrankarska koalicija na občini.

Polemike je torej kar precej. Negodovanja je precej tudi znotraj socialistične in komunistične stranke. Na glasovanju o proračunu je manjkala načelnik svetovalske skupine Maiani, ki je bil na dopustu. Nekateri v stranki ga zaradi tega kličejo na odgovor. Na dopustu sta takrat bila tudi dva komunistična svetovalca, bivši podžupan

Marin in bivši odbornik De Marchi. Baje se nista javila na sestanek, ki ga je sklicalo tajništvo KPI v Tržiču, kjer naj bi razpravljali o njuni odsotnosti. Vedeti je namreč treba, da ne bi proračun šel skozi če bi bila prisotna na glasovanju vsa opozicija. Ta namreč skupno razpolaga z dvajsetimi svetovalci. S prav tolikimi tudi večinska koalicija.

Interpelacija KPI o odmiranju borov

Vprašanje odmiranja kraških borovcev zaradi skrivnostne bolezni, ki jih je napadla v zadnjem času, je predmet interpelacije, ki jo je pokrajinska svetovalka Aleksandra Devetak skupaj z drugimi svetovalci KPI predstavila te dni pokrajinskemu odboru. V njej ugotavlja, da je prisotnost črnega bora in drugih iglavcev, ki jih ogroža bolezen, bistvenega pomena za ekološko ravnanje na Krasu.

Od pokrajinske uprave želi izvedeti, katere pobude izvaja Pokrajina v odnosu do Dežele, da bi kaj ukrenili proti fenomenu in če je stopila v stik z novogoriškimi oblastmi in znanstvenimi instituti v Sloveniji za koordiniranje posegov in sodelovanje pri reševanju borov na Krasu.

Ob 70-letnici vstopa italijanskih čet

Minister Spadolini v Gorici na jutrišnji vojaški paradi

Jutri, v petek, 8. avgusta, bo v Gorici svečana proslava 70-letnice italijanske zasedbe Gorice. Do vstopa prvih italijanskih čet je prišlo med 8. in 9. avgustom. Tega dne je na glavnem goriškem kolodvoru takratni poročnik italijanske vojske Aurelio Baruzzi dvignil kot prvi italijansko zastavo. Dan prej so italijanski vojaki naskočili in zavzeli železniški nasip pri Podgori, ki so ga bili Avstrijci močno utrdili. Te avstrijske utrdbе kot tiste na Kalvariji in v Brdih ter na Sabotinu so italijanski vojski, kljub številnim naskokom, preprečile več kot eno leto, da bi zasedla Gorico. Nekateri viri navajajo, da so načrte avstrijskih utrdb pri Podgori italijanskemu poveljstvu izdala dva avstrijska podoficirja slovenske ter hrvaške narodnosti, ki sta dezertirala iz avstrijske vojske ter zbežala na italijansko stran. V Palmanovi je bila zbirna baza za take dezertirje slovenske in hrvaške narodnosti. Bitka za Gorico je bila po letu dni prvi italijanski uspeh. Italijanski poveljnik Cadorna se je namreč do takrat izgubljal v nepremišljenih frontalnih napadih na Krasu. V vsaki ofenzivi, ki so jih takrat nazivali »Le battaglie dell'Isonzo« je bilo brez vsakega pomena in uspeha pobitih nekaj deset tisoč italijanskih vojakov, velike izgube pa so bile tudi na avstrijski strani. Italijanska vojska ni znala v maju 1915 izkoristiti dejstva, da so Avstrijci imeli na meji le nekaj maloštevilnih edinic. Te

pa bi bila italijanska vojska z lahkoto pregazila, samo da bi imela sposobne poveljnike. V nekaj dneh v maju 1915 bi bili Italijani lahko zasedli Gorico in Trst. Poveljniki pa niso bili sposobni, niso radi šli na fronto, raje so ostajali v zaledju in bili zase previdni. Tisoče vojakov so pošiljali v gotovo smrt. O vsem tem so veliko pisali tudi razni italijanski pisci, zadnji med temi v začetku letošnjega leta Gianni Rocca, pomočnik glavnega urednika najbolj uglednega italijanskega dnevnika La Repubblica.

Zavzete Gorice je poleti leta 1916 dalo novega zaleta italijanski vojski in prvemu mnenju nasploh. Pomenilo je prvo italijansko zmago. Cadorni so bila odprta vrata v smeri Ljubljane. Pa se je spet ustavil in se izgubljal v bojih na Krasu in na Banjšicah.

70-letnici tega dogodka bodo jutri dali v Gorici poseben pomen. Svečanost bo dopoldne. V Gorico pride obrambni minister Giovanni Spadolini. Ob 10.30 bo na Trgu Battisti slovesnost na kateri bosta govorila župan Scarano in minister Spadolini. Ob 11. uri bo vojaška parada s Trga Battisti po ulicah Rismondo in Diaz, po Korzu Verdi in Ulici Mameli do Travnika, kjer bo ob 11.50 slovesno dviganje zastave. V času vojaške parade bo v mestnem središču prepevadan promet vozil, tako v ulicah kjer bodo vojaki korakali kot v sosednih.

Goriški župan je tudi izdal priložnostni proglas. Vedno jutri, v petek, bodo v prenovljenem Pokrajinskem muzeju na grajskem griču odprli prvi oddelek novega Vojnega muzeja z zbirko dokumentov o zavzetju Gorice. Ob 22. uri bo na Travniku koncert vojaške godbe divizije Folgore, zatem pa bo z grajskega griča ognjem.

razna obvestila

Sedež goriškega pokrajinskega odbora Rdečega križa v Ul. Codelli 9 bo zaradi poletnega dopusta zaprt od 7. do 28. avgusta. Ob ostalih delavnikih v mesecu avgustu bo sedež odprt od 9 ure do 12.30.

Do 10. avgusta je čas plačati dodatne prispevke za kmetovalce. Prijavo je treba sestaviti na posebnem obrazcu. Prijave sestavljajo v pisarnah Confcoltivatori v Gorici, Krminu in drugod na podeželju.

kino

Gorica

VERDI 18.00 - 22.00 »La signora della notte«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO Zaprt do 9. avgusta.
VITTORIA 17.30 - 22.00 »Sweet sexy slip n. 2«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica in okolica

SOČA 19.00 - 21.00 »Morilec iz hrama Šaoline«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

All'orso bianco, Korzo Italia 10, tel. 84576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. Antonio, Ul. Romana 147, tel. 40479.

POGREBI

Danes v Gorici ob 9.30 Antonio Morelli iz glavne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 11. uri Redenta Peressin iz kapele sv. Justa v cerkev sv. Ignacija in na glavno pokopališče, ob 12.30 Renato Bianchi iz glavne bolnišnice na glavno pokopališče.

Nova telefonska številka

PROMETNE POLICIJE V GORICI

22-333

Turistični tok na mejnih prehodih

Val masovnih turističnih premikov je v prejšnjih tednih vsaj deloma zajel tudi mejne prehode na Goriškem. Po podatkih, ki nam jih redno posreduje obmejna policija, so v mesecu juliju našli skozi vse mejne prehode na goriškem območju skupno 735 tisoč 722 prehodov. Razsežnosti povečanega prometa niso posebno izrazite (junija je bilo potnikov približno 50 tisoč manj), upoštevati pa je treba, da se v poletnem času navadno zmanjša malo-obmejni promet, tako da gre porast pripisati izključno turističnemu toku.

Prehodov s potnim listom je bilo julija okrog 253 tisoč, od teh 118 tisoč italijanskih in 135 tisoč tujih državljanov. Medtem ko je pri tujcih število prihodov in odhodov iz Italije skoraj izenačeno, je med italijanskimi potniki skoraj 12 tisoč več odhodov kot prihodov: razlika očitno odvisi od prvega vala dopustniških odhodov.

S prepustnico je šlo čez mejo 482 tisoč upravičencev, od teh približno 271 tisoč z italijanske in 211 tisoč z jugoslovanske strani meje.

Na preturi obsojen nezaželen gost

Agenti letečega oddelka goriške kvesture so včeraj ponoči okrog pol-druge ure aretirali 47-letnega jugoslovanskega državljana Kemala Smajića. Mož se je v vinjenem stanju potikal po Ulici Brigata Re v Ločniku, odkoder so ga agenti pospremili na kvesturo. Tu so ugotovili, da ga je policijska oblast v Comu prejšnji mesec izgnala z italijanskega ozemlja kot nezaželenega. Prijavili so ga sodbu zaradi nepokornosti policijskemu odloku.

Po res izredno hitrem postopku se je proces odvijal že včeraj dopoldne na preturi v Gorici. Javni tožilec je zahteval obsodbo na dva meseca zapora zaradi zadrževanja na italijanskem ozemlju, kljub prepovedi, ter 20 tisoč lir globe zaradi pijanosti.

Pretor dr. Finazzar Flori je izrekel obsodbo na poldruge mesec zapora in 100 tisoč lir globe. Kazen je pogojna in brez vpisa v kazenski list.

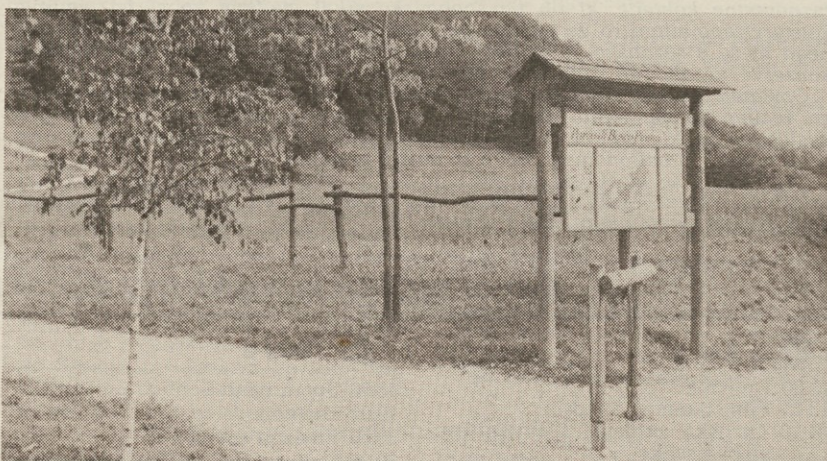
Smajića so policijski agenti takoj po izpustitvi na prostost pospremili čez državno mejo.

Za pešce in tudi za »polentarje« vedno primeren izlet na Šanco

V prejšnjih dneh je bil že govor o goriških zelenicah, tokrat pa smo se odločili, da obiščemo trim stezo, ki se nahaja na spodnji Šanci. Po neuspelem poizkusu izpred približno desetih let, ko je ZŠSDI s pomočjo športnega društva Naš Prapor iz Pevme opremila trim stezo po bližnjih gričih, je Goriška občina pod pokroviteljstvom Avtonomne dežele Furlanije-Julijske krajine in Deželne gozdarske ustanove pred dvema letoma pripravila nekoliko krajšo trim stezo, ki se vije po gozdiču spodnje Šance.

Dostop do nje je zelo lahek. Takoj ko se pripeljemo čez pevski most in zavijemo v smer Podgore moramo slediti posebnim smerokazom, ki vodijo v pevski gozd. Po nekaj sto metrih pa si bomo že lahko obuli telovadne copate in bomo lahko dali duška lastnim atletskim sposobnostim. Trim stezo sestavlja sedemnajst postaj. Vsaka je opremljena z lesenim telovadnim orodjem. Z enim lahko utrdiš trebušne mišice, z drugim hrbtne ali vratne, skratka, če se ne boš prej naveličal, lahko postaneš pravi "mišičnik". Pri vsem tem pa lahko uživaš svež zrak, tako da tudi pljuča pridejo na svoj račun.

S trim steze nas vodi tudi nekaj res lepo speljanih stezic na zgornjo Šanco. Tu si lahko privoščimo romantični

sprehod z našo boljšo polovico, saj med hojo ne primanjkuje vabljivih lesenih klopč. Stezice so lepo urejene, tako da človek res uživa zelenje akacij in kostanjev. Ko dospemo nekoliko višje pa lahko pokukamo tudi proti Gorici in vsej njeni okolici. V ta namen so pripravili nekaj prijetnih razglednih točk.

Kdor pa je bolj "polentaste narave" in mu ni do hoje, še manj pa do teka ali telovadbe, se lahko pripelje kar z avtom na visoko Šanco. Po nekoliko

razritem in približno kilometer dolgem makadamu boste dospeli do okrepčevalnice, kjer vam bosta brhki dekleti postregli s svežo pijačo. Točilnica je odprta cel dan vse do desetih zvečer, ko postane zrak prijetno svež tudi v teh hudih poletnih dneh. Toda pazite, da se ne boste spravili na pot ob torkih, ko ima točilnica dan zapore.

Sedaj pa nam ne preostane drugega kot vam zaželeli čimveč prijetnih sprehodov po spodnji in zgornji Šanci.

MARKO ČUBEJ

V požigu skladišča 300 milijonov škode

Škoda požara, ki je pedsinočnim opustošil skladišče podjetja Essegi v središčnem Drevoredu San Marco v Tržiču, znaša po prvi oceni lastnika okrog 250 do 300 milijonov lir. Ogenj je izbruhnil v torek zvečer, okrog 20. ure, v več kot 400 kvadratnih metrov obsežnem skladišču podjetja, ki skrbi za dobavo raznovrstnega blaga prodajalnam v vojašnicah. Skladišče je bilo zaprt od petka, njegov lastnik, 50-letni Giorgio Zotti iz Tržiča, Ul. Milano 1, pa je bil na letovanju v Jugoslaviji, od koder so ga priklicali včeraj.

Na kraj so prihiteli s tremi vozili gasilci iz Tržiča, pridružila pa sta se jima dve protipožarni enoti iz Gorice. Ker z vodo ni šlo, so ogenj skušali pogasiti z uporabo pene, zaradi močnega dima pa so morali uporabljati tudi motorventilator. Težavno gašenje, med katerim so zaradi vdihavanja strupenega dima morali pospremiti v bolnišnico 27-

letnega gasilca Gianfranca Cantaruttija iz Fare, se je zaključilo v nekaj urah.

Kot so takoj ugotovili gasilci, je bil ogenj namerno podtaknjen. Neznanci so v skladišče vdrli skozi zadnja vrata in namestili po strateških točkah štiri molotovke: samo ena od plastičnih steklenic, zažig katerih naj bi povzročile na plastiko pritrjene goreče sveče, se je vnela, to pa je bilo dovolj za uničujoči požar. Zaradi dima je bilo več milijonov škode tudi v bližnji trgovini z uradniško opremo Buffetti, zaradi gasilskega posega povečan pritisk v vodnih cevah pa je delno poplavljen nekaj stanovanj v bližini.

Preiskavo o krivih požara vodijo orožniki v Tržiču. Oče lastnika je izjavil, da sina ni nihče izsiljeval ali mu grozil. Ne postavlja se niti vprašanje morebitne konkurence, saj na tem območju ni drugih podjetij, ki bi zalagala vojaške prodajalne, zato menijo preiskovalci, da je požar povzročil kak pijoman.

Gabrje, h. št. 39, je imel 7 AŽ panjev; Jožef Grilanc, Rupa h. št. 20, je imel 35 AŽ panjev.

Kratica AŽ velja za panje izdelane po sistemu znanega slovenskega čebelarja A. Žnidaršiča.

Čebelar dr. Leopold Bobič, doma na Peči št. 46, znan, ker je v času med dvema vojnama vodil tudi slovensko Čebelarsko zadrugo v Gorici in pisal v slovenske liste, vse dokler so izhajali, članke o čebelarstvu, pa ni navedel števila panjev, ki jih je imel, ker so bile takrat čebele na paši. Obvezal se je, da bo to napravil v prihodnje, ko bo pregledal panje in čebele.

V množici dokumentov Okrajne gospodarske komisije se je težko znajti, saj obravnavajo nekateri problematiko enega samega kraja, drugi pa so splošnega značaja, oziroma je treba iz njih pazljivo iskati to, kar je v zvezi s tem ali drugim krajem. V Okrajni gospodarski komisiji so npr. ugotavljali, kolikšne vsote morajo kmetom plačati za živino, ki so jo nabavili v časovnem razdobju med 15. julijem in 31. avgustom 1944.

Omejimo se seveda na kraje v Sovodenjski občini. V Sovodnjah so 19. julija kupili kravo težko 155 kg. Plačati bi

morali 3.410 lir, po 22 lir kilogram. 2. avgusta so nabavili kravo težko 204 kg; 3. avgusta enega junčka težkega 135 kg; 4. avgusta eno juničko težko 106 kg. V Gabrjah so 13. avgusta nabavili enega vola težkega 375 kg. Tudi tu so za vsak kilogram plačali 22 lir. V Rupi so 7. avgusta nabavili enega junčka težkega 130 kg in eno juničko težko 95 kg.

V septembru 1944 so v posameznih občinah sestavili tudi podrobni seznam prebivalstva in najrazličnejših živali ter ga dostavili Okrajni gospodarski komisiji. V občini Sovodnje je bil tak seznam sestavljen 12. septembra 1944. Podpisal ga je Novogorjski. Prebivalcev je bilo takrat v občini 1.155.

Sovodenjci so takrat imeli 83 volov, 187 krav, 69 juncev, 17 junic in 65 telet, skupaj 431 glav goveje živine. Imeli so 5 kobil in 19 konjev, dalje 22 plemenskih svinj, 143 prašičev starejših od šest mesecev in 51 prašičev mlajših od šest mesecev, skupaj 216. Poleg tega še 22 ovac, 7 jagnjet, 65 koz in 2 kozla. V Sovodnjah so takrat našli 1.033 kokoši, 87 rac, 274 gosi in 160 puranov. Podatek o številu volov in konjev pa se ne sklada z drugim, ki ga je isti Novogorjski poslal, ob drugi priliki, Okrajni gospodarski komisiji.

Marko Waltritsch

6.

partizansko gospodarstvo na sovodenjskem območju

Očitno je tudi med igral pomembno vlogo v partizanskem gospodarstvu, saj so krajevni odbori poslali gospodarskim komisijam tudi sezname čebelarjev. Iz Sovodenj sta bila Okrajni gospodarski komisiji v Miren poslana dva dopisa s podobno vsebino. Na prvem ni datuma, drugi je datiran in sicer 28. oktobra 1944. Iz obeh poročil izhaja, da so bili na sovodenjskem območju naslednji čebelarji: Franc Pelicon, hišna številka 67, je imel 30 AŽ panjev in 10 eksportnih panjev; Franc Češcut, h. št. 40, je imel 14 AŽ panjev; Mirko Hmeljak, h. št. 86, je imel 1 AŽ panj; Jožef Petejan, h. št. 168, je imel 30 AŽ panjev; Andrej Pipan,

Aleksander Peršolja

SANJSKO MESTO

Morda otok

*Neba ni več
in s tem ni več navlake.
Samo balkonski sij
z mrtvimi trenutki
in nikakršnjo željo.*

*Takrat čez.
Samo potovati
kot ljubljenci ob lakov,
kot hotena umrljivost,
kot brezbržnost misli.*

*Tam se nekaj svetlika.
Morda otok?
Morda nič?*

Nekje.

Skozi okno

*Nekoč,
ko boš sedel ob pozabljeni besedi,
ki ni beseda,
samo želja.*

*Nekoč,
ko bo vonj povozil telo,
ki ni telo,*

*ampak privid resničnosti,
takrat bo samo kocka
v velikem nesmislu.*

*Takrat tudi resničnosti ni.
Takrat tudi veselje obrne peruti.*

*In telo osamljeno kot misel
pada v resničnost.*

Zarja

*Roka čez morje,
roka čez kopno,
roka čez oči.
Roka brez roke.*

*Roka brez besed.
Kaplja v globino,
pronica v neskončnost,
izgublja popoln svet.*

Roka.

Samo en sam

*Ko obletiš en krog,
ko si en obleten krog,
ko si
marsikaj in
zgubljena sinjina.*

*Prekletstvo,
ko se ne dobiva.
Prekletstvo,
kjer je čakanje počasno.*

*Duh
v pravljici,
v pravljici,
v pravljici.
Obrni se !*

Reka

*Skoraj pod robom se je umirila,
kakor dušna dobrotla.
Mogočnost pevcev ne pomaga.
Eno in isto.*

Eno in isto.

*Vseeno lomi odmev večer.
Utihne.
Sam.
Skoraj sam.*

*Ta večer,
ki ni reka,
je reka sama.
Spreminja obličje skozi reko,
skozi spomin.*

Skozi nasprotje v kri.

Notranje kroženje

Izoblikovalec pošastnega tkiva je.

*Človek gre v drugo smer.
Nesmrtnosti mu ni mar,
senca pa je le dolžnost čakati.*

*Na skrajnostih je most,
ki sam upravlja mostnino.*

*Duh zmrzal
pošilja duh v kroženje.*

Prekleta je ta sposobnost ničla.

Prihajajo

*Niso zvonovi.
Niso.
Le s samotnega polja,
s samotne poti odmeva peket.
Iz gluhe spokojnosti
vdira rezget.
Štirje so.
Peti počiva.*

Vabilo pisateljem

Kljub večkratnim pozivom in do-
kaj stalnemu štirinajstdnevne-
mu ob-
javljanju literarnih prispevkov v na-
šem časopisu, se zaloga počasi izčr-
puje, kar je pravzaprav nerazumlji-
vo. Tako čaka na objavo še par av-
torjev, nakar bo zazijala praznina.
Upanje je vedno živo, da se bo ven-
darle še kdo oglasil, vendar skrb za
kontinuiteto še vedno obstaja.

Ob vsem tem lahko potegnemo
nekaj zanimivih zaključkov: da so
bili vsi očitki na račun pomanjkanja
prostora, kje objaviti literarne izdel-
ke, iz trte izviti, bolj sad avtomatič-
ne kontestatorske logike kot prave
potrebe; da so besede o pravi plejadi
piscev začetnikov neosnovane, saj so
predvsem ti zatajili in se, razen
dveh izjem, sploh niso oglasili, kaj
še, da bi poslali svoje pisanje v ob-
javo; da je, skratka, rubrika pokaza-
la, kako malo je resnih poskusov
vstopanja v svet literature.

Upati je, da niso te črnogleda mis-
li točne, vendar zaenkrat vse kaže,
da je prav tako. Zato ponavljamo va-
bilo VSEM, ki bi jih zanimala obja-
va, da se vendarle oglašijo. Vabilo
seveda velja primorskim avtorjem,
saj drugače literarnega materiala ne
bi manjkalo. Prispevke pošljite (naj
bo naveden tudi naslov avtorja) v
kulturno redakcijo Primorskega
dnevnika. Najbrž to ne bo tako tež-
ko, predvsem v teh poletnih mese-
cih, ko ima človek več časa za po-
globljen razmislek...

Ex tempore za mladino pri Magdaleni

Tudi pri Magdaleni so se začeli le-
tošnji ex tempore za mlade, in sicer v
okviru Združenja za šport, umetnost in
prosti čas iz novega naselja na Kolon-
kovcu. Tako so letos že petič priredili
to prireditve, glavni pobudnik le-te
pa je bil mladi slikar Piero Conestabo,
ki mu je pomagala še Majda Žerjal iz
Boljunca. Ona je dala vsebinsko pobu-
do za 15 metrov dolg in 2 metra visok
"murales" zavojevanja kozmosa, kjer
so se mladi barvno in fantazijsko od-
lično sprostili. Oba sta bila tudi v žiri-
ji, v kateri so bili še Giuliana Zanier,
Milko Bambič in Ivana Štrajn, ki je
pripeljala tekmovat drobiž iz otroške-
ga vrta.

Žal je bilo letos manj srednješolcev,
ker so odpovedali tisti iz Pirana in
Kopra, ki so predlanskim odnesli naj-
višje nagrade. Nagrajevanje letošnje
prireditve je bilo pretekli petek. Vsak
udeleženec je prejel lepo diplomu za
sodelovanje, praktična darila pa je pri-
spevala neka trgovina z elektrogospo-
dinjskimi stroji in predmeti.

Nagrajevanju na velikem igrišču,
katerega vrhno steno stopničaste tri-
bune je krasil dolgi "murales", je sle-
dila plesna zabava, ki sta jo odprla
prvi nagrajenec za osnovne šole Alen
Kermac iz Boljunca in prvošolka Noe-
ma Štrajn z naravnost maratonskim
valčkom...

Milko Bambič

Filmu Poletje v školjki mednarodno priznanje

»Pisal sem in pisal in kar sem napi-
sal je čista resnica. Samo na koncu
sem si izmislil barvo hlač«. (Začetek
romana *Ime mi je Tomaž* Vitana Mala,
MK Ljubljana 1972.)

Slovenski režiser Tundo Štiglic je
tako vzljudil tega Tomaža z neznano
barvo hlač, da ga je ovekovečil v svoj
prvi celovečerni igrani film **Poletje v
školjki**. Drobni mladinski film pripo-
veduje veliko piransko in portoroško
ljubezen med Tomažem in sošolko
Mileno. Vse teče v razigranem vzduš-
ju poletnih počitnic, ob mami in očetu,
ki se nimata več rada, s fantalini,
ki kradejo školjke, z žalostno vožnjo
domov, v megleno Ljubljano. Prav ta
poletno zgrajena zgodba je odprla
srce vsem 122 Tomažem in Milenam,
članom svojstvene žirije mednarodne-
ga filmskega festivala za mladino v
Giffoniju Valle Piane, ki so **Poletju v
školjki** dodelili prestižno prvo nagra-
do "Grifone d'argento" (in ob tem še
30 milijonov lir, ki jih je podelila itali-
janska televizijska mreža RAI 1), festi-
vala o katerem je režiser Francois
Truffaut napisal »Med tolikimi festiva-
li je ta tisti, ki nam je najbolj potre-
ben.«

S **Poletjem v školjki** je slovenska
kinematografija žela še en izredno po-
memben uspeh in to v žanru od kate-
rega je slovenski film imel največ za-
doščenja, če pomislimo na **Kekca**, Ga-
letovega beneškega leva leta 1951 ali
na cannesko priznanje Štiglicevi
(Francetovi) **Dolini miru**, leta 1956.
Tokrat je bil na vrsti Štiglicev sin, ki

se je po doglih letih uspešnega dela
na kratkih filmih in TV dramah (po-
mislimo na **Kasača** in na **To človeka
ježil**), prvič srečal z režijo celovečer-
nega filma.

Včeraj zjutraj smo telefonirali Giffo-
njevemu nagrajencu, da bi odkrili,
kako se slovenski avtor počuti s tako
pomembno nagrado v žepu. Ravno-
kar je odhajal na delo in tudi v Giffoni ni
šel po nagrado, ker ga v Ljubljani ča-
kata snemanje televizijske drame in
priprava novega kratkega filma... Z
velikim veseljem je nato sprejel vrsto
dodatnih novic v zvezi z italijanskim
priznanjem, na vprašanje kako se po-
čuti z nagrado pa odgovori skromno.
»Veseli me, še posebno, ker imava z
Vibo v načrtu snemanje drugega dela
Poletja v školjki. Nagrade pa nisva
dobila samo producent Viba in režiser
Štiglic, pač pa vse ekipa, ki je sodelo-
vala pri realizaciji filma.« Torej tudi
hčerka Kaja, ki je v filmu nosilka
glavne ženske vloge... »Seveda, a ona
še ne ve za nagrado. Je v Rovinju, kjer
obiskuje poletno baletno šolo in mis-
lim, da ni še slišala za nagrado iz Itali-
je.« Kljub režiserjevi skomnosti, ni tež-
ko razumeti, kako je na nagrado pono-
sen.

Ljubljana je v jutranjih urah tele-
fonsko tako daleč, da komaj slišim
njegov glas. Še enkrat mu čestitam za
uspeh in ga pozdravim, vem, da ga de-
lovna pot pelje na Vibo k novim fil-
mom.

(E. F.)

Pri Meblu uspešno zastavljajo bližnjo sezono v B ligi

Utrdili organizacijsko strukturo V ekipi A-2 ligašica Nacinovijeva

Za nastop v bližnji sezoni 1986/1987 je ženska odbojbarska zruženja ekipa Meblo izbrala varianto popolne samozadostnosti. Prvenstva B lige se bo namreč lotila z izključno domačim tehničnim in organizacijskim kadrom v potrditev dejstva, da je med vsemi našimi vodilnimi panogami prav ženska odbojka tista, ki si lahko po svoji strukturi in tradiciji privoščiti, da ohrani svoje ambicije nedotaknjene, ne da bi se v iskanju kakovostnejših dosežkov morala po vsej sili zateči k pomoči zunanjih dejavnikov in ljudi.

To izbiro je po sklepu odbojbarske zveze, da s prihodnjo sezono v B ligi odpade možnost najemanja tujih igralcev, resnici na ljubo, omogočilo predvsem dejstvo, da bo z letošnjim prvenstvom ponovno nastopila za slovensko društvo Elizabeta Nacinovi, nekdanja Bregova in Borova odbojkarica, ki je v zadnjih dveh sezonah zaradi študijskih obveznosti (študira namreč na ISEF v Padovi) igrala v A-2 ligi s padovskim CUS, s katerim je dosegla svojo igralško uveljavitev, saj je bila vedno med najboljšimi na igrišču, v sezoni 1984/1985 pa je bila tudi v spisku po učinkovitosti najuspešnejših igralcev tega prvenstva. Nacinovijeva (letnik 1962 — krilo) bo imela neke naloge (hvaležno ali nevaležno?), da v okviru Meblove igre nadomesti Ljiljano Marković, zadnjo od tujk naše zruženje ekipe (za Pesaresijevu in Gadžovno). Dejstvo, da igra praktično v isti vlogi, ki jo je Markovičeva zavzemala

pri Meblu, pa seveda še nekoliko bolj olajša delo potrjenega trenerja Franka Drasiča, ki bo tako lahko brez težav vključil Nacinovijevu v igro svoje ekipe, ki jo bo vodil že tretje leto zapored.

Pomembna novost za sezono 1986/1987 je tudi v sami organizacijski strukturi zruženje ekipe. Skupščina društev članic je namreč poverila naloge, da vodi ekipi samo štirim članom in sicer Mariu Šušteršiču, Franku Vitezu, Radu Grudnu in Jožku Širci. Kot je razvidno iz imen gre za četverko preizkušenih odbojbarskih delavcev-operativcev, ki so seveda zadostno jamstvo, da bo imela ekipa v svojih prizadevanjih po dosegu čimboljših rezultatov dovolj dobro krit hrbet. Hkrati so se tudi izognili sestavi preštevilčnih odborov, za katere je praksa pokazala, da so popolnoma neučinkoviti. V skupini med sabo enakih si je četverka odbornikov tudi razdelila funkcije, pri čemer je Šušteršič tehnični direktor ekipe, Širca pa uradni spremljevalec. Že dejstvo, da je novemu odboru uspelo doseči dogovor z Nacinovijevu, za katero se je baje zanimalo še nekaj drugih klubov, potrjuje, da je odbor uspešno začel svoje delovanje. Skušnjava, da bi v ekipi vključili eno ali več italijanskih igralcev, v skladu z večinskim mnenjem skupščine društev, niso podlegli, čeprav je bila možnost kar vabljiva, saj je bilo na tržišču nekaj »zanimivih« po-

sameznic, med katerimi vsekakor izstopa napadalka OMA Armes Silvera, po fizični strukturi prava »odbojbarski Zarotti«, ki bi ekipi prišla še kako prav. Kaže namreč, da se njeno društvo, ki je nepričakovano izpadlo iz B lige, nahaja pred razpustitvijo ali vsaj pred bistvenim zmanjšanjem ambicij. Ni izključeno tako, da bo več igralcev OMA Armes, vsaj boljše, branilo prihodnje leto barve drugih deželnih sesterk (Cervignano, Torriana), ki so si letos priborile pravico do nastopanja v drugi ligi.

Novosti zadevajo tudi sestavo ekipe. Pri Meblu bo letos samo devet igralcev (Nacinovi, Maver, Žerjal, Kralj, Klemše, Pertot, Garbini, Mira in Neva Grčić), na željo samih igralcev in po sklepu vodstva, pa bodo Forausova, Venierova in Ukmarjeva igralce v Borovi C-2 ligi, vendar z možnostjo, da vsak hip, po potrebi, kar med letom prestopijo v Meblo, s katerim bodo med tednom tudi opravile nekaj dopolnitvenih treningov. Ta njihova morebitna »dvojna« uporaba je možna, saj bo Meblo tudi v novi sezoni »uradno«, se pravi za federacijo, pripadal SZ Bor. Sedež Meblovih domačih tekem bo vsekakor tudi v novi sezoni nabrežinska občinska telovadnica.

V teku je tudi operativno načrtovanje sezone. Zbor igralcev bo v ponedeljek, 18. avgusta. Odbor si prizadeva, da bi imela ekipa skupne priprave v Mariboru ali Dobrni v sodelovanju z jugoslovanskim državnim prvakom Brankom, s katerim bi odigrali tudi vrsto treningov-tekem. Če priprav ne bo mogoče izvesti (tudi zavoljo službenih obveznosti nekaterih posameznikov), bodo dekleta trenirala doma in sicer za začetek dvakratdnevno, med sezono pa štirikrat na teden, vendar, če bo mogoče, s podaljšanim trajanjem vadbe. Prvi uradni nastop Meblo pa tudi letos na turnirju SZ Sloga »Bazoviške žrtve«, 6. in 7. septembra, pomembno predprvenstveno preizkušnjo pa bo zruženja ekipa prestala tudi 21. septembra v Novem mestu, kjer se bo letos odvijal tradicionalni Pokal prijateljstva. Pred ligaškim tekmovanjem, letos se bo začelo že 25. oktobra, bodo pri Meblu skušali prirediti pomembnejši turnir z udeležbo kakovostnih sesterk. (ak)

32.

iskanje trenutkov

piše: Igor Škamperle

Za Nepal je značilno, da se prepletata in v skupnosti živita dve različni si veroizpovedi, hinduizem, ki ni samo vera ampak nasploh civilizacija, način življenja, ki izhaja iz Indije in katere začetki segajo štiri tisoč ali morda tudi več let nazaj, in pa budizem, ki izhaja iz istih osnov in se je kasneje razvijal po svoje, od Bude naprej, reformatorja in svečenika, ki je živel okrog leta petsto pred našim štetjem, torej nekako v istem času kot Konfucij na Kitajskem. Od prvega stoletja dalje se je budizem začel razširati na Kitajsko, jo zajel in danes so Tibetanci budisti, Nepal pa je zaradi svojega geografskega položaja (nahaja se ravno vmes, med Indijo in Tibetom), prava mešanica. Med ljudstvom sta prisotni obe veri in med njimi ni nikakršnih sporov ali verskih trenj, kot se pogosto dogaja marsikje drugje.

Šerpe Nuru, Zambu in Nima nama pomagajo pri pakiranju opreme, ob tem pa naj še opozorim, da šerpe niso dolinski nosači, kot se pogosto misli. Ta posel, dolinskih nosačev, opravljajo Nepalcji, povečini najrevnejše ljudstvo, medtem ko so šerpe ali pa če jih pridevniško imenujemo — šerpe, vedno le višinski nosači, to se pravi pomagajo pri neposrednem delu na gori, nosijo tovore med plezanjem v steni iz enega tabora v drugega in podobne stvari. Poleg tega se jim pozna, da so po rodu Tibetanci, značajsko se bistveno razlikujejo od Nepalcev in so veliko bolj civilizirani, če gledamo zgolj ljudstvo kot populacijo in ne upoštevamo vseh višjih slojev in kast, raznih birokratov in podobnih ljudi v Nepal.

Dela je veliko in sonce toplo pripeka, tako da po nekaj urah tečnega opravila že pošteno boli glava. Za trenutek sedeva z Borutom v senco, ravno tedaj pa pripotita Beni, naš Janez, in naju začne nadirati kaj lenariva, naj vendarle delava in narediva že nekaj, saj morajo vsi trdo delati, in nobenemu ni prijetno v tem soncu. Naš Beni je bil namreč vedno junaško razpoložen in aktivnost je kar kipela iz njega, gojil je še pravi kult herojskega alpinizma.

Popoldne gremo na kosilo, potem pa se kar utopimo v mestu. Na ulicah menjavajo denar, pa me daje paranoja, bojim se oziroma skoraj prepričan sem, da me bodo ogoljufali. Kot nalašč se mi je prav to zgodilo. Menjati hočem nekoliko večjo vsoto, pa me pobalin, ki je čvkal na ulici, odpeljal v hišo, kjer se z gospodarjem domenim za končno ceno.

V Katmanduju je potrebno pri nakupih in podobnih trgovskih stvarih skoraj vedno barantati. To spretnost je izmed nas najbolje obvladal Lucijan, ki pa je v svoji objestnosti prekorlačil že vse razumske meje. Nekaj podobnega se dogaja tudi pri menjavanju denarja. Pogajaš se o vrednosti dolarja, takrat je menda dolar veljal okrog sedemnajst rupij. Pri tistem gospodarju se potem domeniva, zamjenjava denar in, jasno, zgodilo se je prav to, kar sem se ves čas bal: ta stari me je opeharil in to kar za sto rupij, jaz naivnež pa sem se mu na koncu še zahvaljeval, saj je bil mož kar prijazen.

Birokratske in podobne poslovne zadeve sta opravljala Bogdan in Andrej, zaradi boljšega znanja angleščine. Matevž je bil zadolžen za hrano, kar ga skrbi, saj nima izkušnje s temi stvarmi, izračunati, koliko naj vzamemo s sabo za dober mesec dni, pa ni najbolj enostavno. Ostali se ukvarjamo z opremo, z Borutom pravzaprav kar po cele dneve kolovrativa po mestu. Čas ima tu povsem drugačne dimenzije. Nobenega začetka in konca ni, ljudje se iz enega vrveža pretapljajo v drugega, toda ob tem se jim

nikamor ne mudi, kot bi sploh ne imel načrta, kam priti.

Pohajava po uličicah, klepetava s trgovci, na šerpovski ulici, kjer je veliko tibetanskih trgovin, se pogovarja

Pašumpatinal, budistično svetišče

va s prijazno ženico, ki prodaja alpinistično opremo, rabljeno seveda, saj jo trgovinam prodajo alpinisti sami, po povratku z odprave. Cene so poljubne, danes toliko, naslednji teden drugače.

Na cesti pa se srečujeva z lakoto, neposredno, iz oči v oči. Gledam revne starčke, otroke, ki prosjajo, ponujajo razne kipce, nože, kurije, hašiš, marihuano. Vse, kar hočeš. Nekateri so nadležni in težko jih je odsvoliti. Ob številnih revežih in lačnih ustih, ki jih je toliko, da jim ne morem pomagati, mi postane nerodno in neprijetno. Kar stran bi gledal, pa se vedno znova srečaš s temi ljudmi. Usmilim se malega dečka s kozjimi zobmi, že včeraj mi je ponujal ogrlico in danes mu jo odkupim, za pet rupij. Ubogi mali, lušten je, kaže prazne žepe in se smeji, plašno in nežno, ne da bi prosjčil. Borut pravi, da se ga spominja še od lani, ko mu je prav tako ponujal ogrlico.

Otroci so nasploh prijazni in srčni, skušntrani, strgani in umazani se podijo okrog, igrajo se v blatu in z zadovoljstvom capljajo po umazani vodi, ali pa si pred hišo drug drugemu obirajo uši. Rad gledam te črne obraze, toda gledam jih le kot zanimivost, kot zanimiv in slikovit film, ki traja vse skupaj le deset minut, morda uro ali dan, potem pa grem naprej, nič več mi ni zanimivo in nič več nimam tu opraviti. Pozabim nanje, saj imam še sto drugih, svojih, pomembnejših stvari.

Sobota je, to pa pomeni dan počitka, kot pri nas nedelja. Zjutraj nekoliko dlje poležimo, oblačno je in razveselimo se, tako vsaj ni vročine. V glavnem imamo že vse urejeno, manjka nam le še hrana, in časa za pohajanje je več kot dovolj. Borut se kar izgubi v mestu in ga običajno do večera ni, Andrej ima polno glavo, razmišlja, da ne bi na kaj pozabili, z Bogdanom in Matevžem se potepamo od trgovine do trgovine in tu pa tam kaj kupimo. Popoldne se s koleksi odpeljemo v Patan, to je eden izmed treh delov Katmanduja. Tretji je kakih 10 kilometrov oddaljeni Baktapur. Onstran reke Bagmati nas pričakajo vstopna vrata, v Patan, ulice so ozke, hiše stare in skupaj nagnete, ljudje revni. Na glavnem trgu je nekaj pagod, značilnih hindujskih svetišč. Nekaj časa se pletemo tod okrog, nakar izgubim prijatelja in sam zaidem v zelo revno četrt. Vozim se po blatnih, včasih samo meter širokih cestnicah, gruča otrok se smeji in podi po dvorišču, prav neverjetno je, v kakšni mirnosti in skoraj nekakšnem zadovoljstvu, kljub strašni revščini, živijo ti ljudje. Prijazni so in izgleda, kot bi se sploh ne znali sekirati.

Regata za Pokal svetilnika

Zmaga Sireninega jadrarca Sternija

Tržaški pomorski klub Sirena je tudi v nedeljo zabeležil prestižen uspeh z zmago Petra Sternija v razredu europa na regati "Trofeo del Faro" - "Pokal svetilnika", ki jo je organizirala Societá velica Barcola-Grignano. Regata je bila še v razredih laser 420 in solid. TPK Sirena je bil prisoten v razredih europa z Davidom Poljšakom in Petrom Sternijem, v razredu laser pa z Maksijem Ferfoljo, JK Čupa pa s Saro Bensji v razredu europa. V razredu europa je bilo 22 jadrarcev, pri laser pa 23. Jadrarci so s težavo izpeljali regato, v kolikor je primanjkovalo vetra. V razredu laser so izvedli obe preizkušnji, medtem ko so v razredu europa izvedli samo eno.

Končna lestvica europa: 1. Peter Sterni (Sirena); 2. Alessandro Paoli (SVBG); 3. Pietro Calusa (SNPJ); 17. David Poljšak (Sirena); 22. Sara Bensji (Čupa).

Končna lestvica laser: 1. Giorgio Stefani (SVBG); 4. Maksi Ferfolja (Sirena).

M. G.

Lado Marchi novi predsednik ŠD Juventina

Na prvi seji novoizvoljenega odbora, ki ima težko nalogo, da znova vodi delovanje Juventine, so si odborniki porazdelili funkcije. Novi predsednik ŠD Juventina bo Lado Marchi, ki bo prevzel mesto Franka Brajnika. Na podpredsedniško mesto je bil imenovan Rajko Tabai, medtem ko bo tajniške dolžnosti opravljal Dario Nanut. Blagajnik bo Saša Ožbot, gospodarja pa bosta Emil Nanut in Jelko Petejan.

Ostale funkcije so si porazdelili takole: odgovorni za prvo ekipo Danilo Nanut - Blažonov, Bruno Gaiotto in Marjan Cingerli; odgovorni za mladinske ekipe Pavel Marušič in Gianfranco Vecchiatto; odgovorni za družabnost Dario Prinčič; odgovorni za tisk in propagando Danilo Nanut - Blažonov; pomočnik tajnika bo Franko Brajnik, pomočnik blagajnika pa Ivo Berdon.

Člani nadzornega odbora so: Herman Nanut, Ivan Plesničar in Miloš Tabai.

obvestila

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR

sporoča, da bo ob priliki tradicionalnih priprav organiziralo v Škofji Loki (od 21. do 31. avgusta) tudi tečaj za začetnike. Vpišejo se lahko dekleta letnika 1974 in mlajše ter fantje letnika 1970 in mlajši. Vpisovanja in informacije v Borovem športnem centru telefon 51377.

ZŠSDI

obvešča, da bodo uradi združenja zaprti od 11. do vključno 14. avgusta 1986.

ŠK KRAS

obvešča vse zainteresirane, da lahko nabavijo kupone ter rezervirajo teniško igrišče v Zgoniku v tajništvo športno-kulturnega centra ob ponedeljkih od 19.30 do 20.30.

TPK SIRENA

vabi v soboto, 9. in v nedeljo, 10. avgusta (pomorski sedež) na kalamarado, poskrbljeno bo za sveže ribe, dobro kapljico in glasbo. Vljudno vabljeni.

odbojko, atletiko, težko atletiko, boksom, plavanjem, šahom, namiznim tenisom, zimskimi športi in izletništvom, da nima še društvenih barv, ker je bilo komaj ustanovljeno, iz priloženega seznama odbornikov pa je izhajalo, da sta v odboru le dva Slovenci in sicer Marjan Dolgan in Aljoša Žerjal.

Že iz megalomanskega seznama dejavnosti, s katerimi naj bi se društvo ukvarjalo je razvidno, da nova organizaci-

Slovensko dijaško športno društvo in Trstu je leta 1948 upeljalo tudi za tržaške Slovence novost: odbojko. Na naših dveh slikah je prva zamejska ženska odbojbarska ekipa (levo pred treningom, desno po tekmi), katero so sestavljale Ferjančičeva, sestra Košuta, Čokova, Slavikova, Jeričeva, Pavletičeva in Rupenova, trener pa je bil B. Pavletič

Po sledih našega športa

Drugega ničesar. Vsekakor povsem drugače od toplega poziva in pozdrava z dne 12. marca, ob podobni priložnosti. Od kod ponovna ustanovitev dijaškega športnega društva, ko pa je eno že nadvse uspešno tekmovalo?

Že oni stavek z dnevnega reda: "naloge dijakov v športu" jasno pokaže, kdor je doživel one čase, da se tudi mlado izključno slovensko dijaško društvo ni moglo izogniti tedanjim političnim zakonitostim. V stališčih tedanjih političnih veljakov pač ni bilo sprejemljivo, da bi se dijaki, pa čeprav le med športniki, ločevali na Slovence in Italijane. Komu se je tedaj zdel obstoj samo slovenskega dijaškega športnega društva nesprejemljiv, danes ni mogoče natančno ugotoviti. Vsekakor tako je bilo.

Tisk o usodi tega novega društva podrobneje ni poročal, oz. dokaj skromno, v arhivu ZDTV pa sem v organiku z datumom 15. junija 1948 našel zapisano pod nazivom CIR-COLO SPORTIVO STUDENTESCO (torej samo v italijanskiščini, da se bo društvo ukvarjalo z nogometom, košarko,

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 70.- din, naročnina za zasebni-ke mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizaci-je in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Os-mrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz de-žele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglas-nem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

7. avgusta 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stratto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Leta 1995 bo v evropskih tovarnah kar milijon neprodanih avtomobilov

RIM — V prihodnjih desetih letih bo proizvodnja avto-mobilov v Evropi naraščala preko možnosti tržišča in v letu 1995 bodo imele evropske tovarne milijon neprodanih avtomobilov. Toliko znaša razlika med ocenami tržišča in načrti posameznih avtomobilskih industrij. Tudi na Japon-skem bodo imeli proizvodnjo večjo od sposobnosti tržišča in razlika bo še večja kot v Evropi, saj bo presežek predvi-doma znašal pet milijonov vozil.

Za evropske in za japonske tovarne pa se bo v tistem času odprlo ameriško tržišče v znatno večji meri kot doslej, saj predvidevajo, da bodo v letu 1995 ZDA uvozile štiri milijone avtomobilov. Sicer pa je ameriško tržišče že sedaj zelo zanimivo za nekatere evropske in japonske tovarne. Tako je bilo v letu 1985 kar 28 odstotkov vseh prodanih avtomobilov v ZDA tuje proizvodnje, od teh je bilo 70 od-stotkov japonskih, na ameriškem tržišču pa so se uveljavile

tudi nekatere evropske tovarne, predvsem z luksuznimi av-tomobili.

To so torej predvidevanja, vendar je zaenkrat nemogoče reči, ali in v kolikšni meri se bodo uresničila. Na ameriški uvoz namreč vplivajo številni dejavniki, med katerimi je najbolj banalen kotacija dolarja, med dogodki, ki bodo vplivali na ameriško tržišče, pa je tudi možnost, da Japonci nekatere tovarne enostavno prenesejo na ameriška tla, kar že resno načrtujejo. Po drugi strani pa bi na premike na ameriškem tržišču lahko vplivala tudi šibkost nekaterih val-ut, kot naprimer južnokorejske in mehiške, kajti iz teh dveh držav bi lahko poceni uvažali avtomobile. Končno pa ni mogoče pozabiti novih tehnoloških prijemov, ki jih skrivnostno načrtujejo v Detroitu in na osnovi katerih me-nijo, da bodo bistveno vplivali na želje kupcev.

Iz poizvedovanja, ki ga je naročila vlada

Francoski turist manj len zato pa čedalje bolj snob

PARIZ — »Grandes vacances« poča-si tonejo v pozabo, z njimi pa izginjajo tudi nepriljubljene tablice z napisom »vse rezervirano« na vhodnih vratih obmorskih hotelov, s počitniško opre-mo prenatovorjeni avti in avgustovska samota izpraznjenih mest. To izhaja iz poizvedovanja o razvoju turizma v Franciji, ki ga je naročila pariška vla-da. Raziskava je pokazala, da se je ti-pična podoba francoskega turista krepko spremenila: ta letos naravnost zanemarja tradicionalna središča mno-

žičnega letovanja in se rajši odloča za sprehode in izlete v naravo, za zdravo rekreacijo in športno dejavnost daleč od lenobnega vzdušja morskih plaž.

Toda zanimanje za tradicionalne oblike počitnikovanja ni pojenjalo samo pri Francozih, ampak tudi pri drugih Evropejcih pa tudi Američanih, kakor vedo povedati člani francoskega zdru-ženja gostincev in hotelirjev. Pravijo namreč, da so se Angleži, zahodni Nemci in Američani tokrat kar izne-verili francoski ponudbi in tukajšnjim turističnim operaterjem, zlasti lastni-kom hotelov in posebno na azurni obali povzročili veliko finančno ško-do, saj jih je v Francijo prišlo za 40 do 60 odstotkov manj kot lani. Ekonomis-ti v Parizu radovedno raziskujejo vzro-ke tega in proučujejo sleherno spre-membo v turističnih običajih tako do-mačih kot tujih letoviščarjev.

Z razlago, da se turisti bojijo teroris-tičnih napadov po libijski aferi, se ne morejo zadovoljiti, zato pa so prišli do zaključka, da so Francozi naenkrat po-stali manj leni: medtem ko so si do sedaj jemali pettedenski dopust v enem samem obroku in se pekli ter prerivali na plaži, se sedaj rajši odpra-vijo za krajši čas v spokojno zelenico, kjer se predajo igranju in celo športni rekreaciji. Počitnice si razdelijo na vse leto, izogibajo se množici in se snobis-tično ponašajo z nekakšno ekskluziv-nostjo: dopust naj bi jim, skratka, po-stal simbol družbene uveljavitve. To velja zlasti za tiste, ki se bavijo s svo-bodnimi poklici, medtem ko se pre-prostejši ljudje vse bolj ogrevajo za kmečki turizem.

Kaj nam svetuje dietolog za vroče poletno obdobje

RIM — "Sadni sokovi, zelenjava, sladoled: to je najuspešnejši "fast food" za tople poletne dni", tako meni zdravnik Giancarlo Bolzano. "Poletna dieta mora biti bogata z naravnimi solmi in vsebovati malo kalorij." Predvsem je treba za zajtrk jesti jogurte in sadje: so lahko prebavljivi in jih telo z lahkoto asimilira.

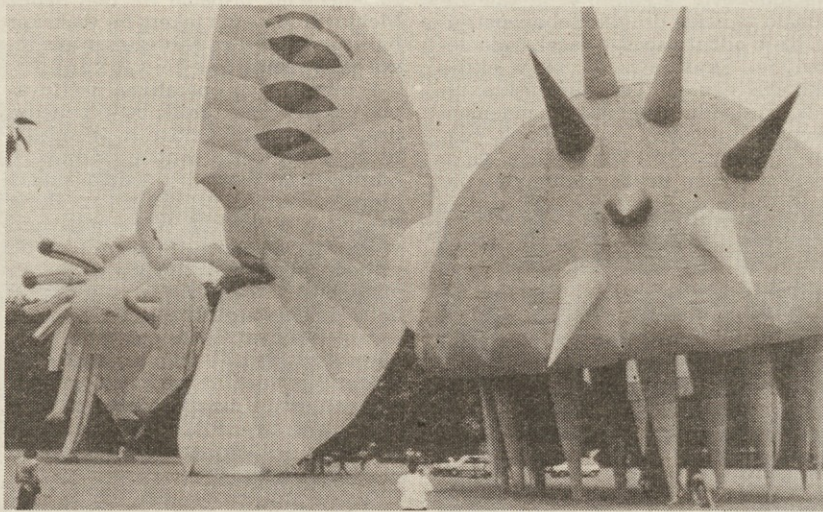
"Obilo sadja morajo jesti predvsem otroci" priporoča Bolzano. Za tiste, ki so na dopustu pri morju je najboljša, da se hranijo s precejšnjimi količinami kore-nja: je osvežujoče in ne debeli.

"Opoldanski menu mora vsebovati malo ogljikovih hidratov in mesa", katere moramo zamenjati z zelenjavo, sadjem, siri in občasno jajci. Obed torej, ki vsebu-je precej energij toda malo kalorij; v teh dneh bi pretiravanje z maščobami in začimbami v hrani pomenilo odvečno obremenitev želodca. Večerja mora biti obilnejša, da nadoknadimo vse tiste energije, ki smo jih izgubili čez dan. Ne sme pa vsebovati začimb in maščob, ker bi s tem povečali potenje telesa.

"Poleti je treba precej piti", nadaljuje Bolzano, "ker s potenjem telo odstra-njuje mineralne soli, katere moramo nadoknaditi". Ne smemo pa piti ledenih tekočin, saj bi s tem škodili želodcu in lahko povzročili prebavne motnje zaradi spremembe temperature v prebavnih organih.

O hladnih jedeh pa lahko pozitivno govorimo, ko imamo "opraviti s sladole-dom. Lahko ga uživamo kadar hočemo brez omejitev," zaključuje poletni pre-hrambeni dekalog doktor Bolzano.

Leteči kipi v Londonu

Ne gre za balone, ampak za leteče kipe, ki jih je v londonskem parku Battersea razstavil avstrijski umetnik Andre Heller, ki bo s to razstavo obi-skal dvajset evropskih mest (Telefoto AP)

Za zavijanje hrane uporabljajo papir z belili in s svincem

RIM — Velika večina papirja, ki ga uporabljajo za zavijanje živil, ne ustre-za zdravstvenim določilom o značil-nostih ovojja za prehrano. To je ugotovi-la zveza potrošnikov na osnovi razis-kave, v kateri so pregledali 100 vzor-cev živil, kupljenih v delikatesnih tr-

govinah. Kar v 72 primerih so namreč ugotovili, da so živila — v večini pri-merov gre za salamo, šunko, sir in podobno — je bil ovoj sestavljen iz dveh listov, iz tanke plastične folije, ki ustreza vsem določilom in iz papirja, ki vsebuje veliko količino belila, s ka-

terim prekrijejo slabo kvaliteto papir-ja. Ugotovili so namreč, da gre za pa-pir, ki ga izdelujejo iz starega papirja. Praviloma sicer živila ne bi smela priti v stik s tem papirjem, vendar pa se to ne dogaja.

Preglede teh papirjev so izvedli v posebnem strokovnem inštitutu, pri raziskavah pa so ugotovili da je 70 vzorcov papirja škodljivih zdravju, v nekaterih vzorcih pa so našli celo iz-redno veliko količino svınca. Gre za papir, na katerem sicer ne piše, da ga je moč uporabljati za živila; nasprotno, včasih celo piše, da ga ni mogoče upo-rabljati za zavijanje živil in prav zato temu papirju dodajajo tanko plastično foliko, ki naj bi preprečila dotik. De-jansko pa do dotika pride. Združenje potrošnikov pa še opozarja, da je vča-sih moč najti napis "za živila", ne da bi bilo tudi zapisano, da lahko obe strani lista prideta v stik z živilom. Po-gostokrat se namreč dogaja, da je pa-pir izoliran samo na eni strani, kar bi moralo biti na papirju napisano.

Po mnenju združenja potrošnikov gre torej za običajno izmikavanje zakon-skim določilom. To seveda ne pomeni, da združenje nasprotuje uporabljanju papirja, izdelanega iz starega papirja, vendar ga ni moč uporabljati za zavi-janje živil.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

Novice iz domovine

Fotograf ni ujel v kamero dvojice ljubkih deklet, ki se sproščeno sončita v münchenskem parku, ampak Japonca, ki se zanju ne zmeni in mirno bere časnik, ki mu prinaša novice iz domovine (Telefoto AP)

Neposredna prodaja od proizvajalca do potrošnika sveže in zmrznjeno svinjsko meso kuhana - surova šunka

pršut v kosih - pleče - kotleti - jetra - srce - ledvice - jezik - tace - repi - rebrca - sveže svinjske klobase - kuhan pršut praga - hrenovke - kranjske klobase - vse vrste kuhanih in surovih salam

SVEŽI KOTLETI - po 7.200 lir
SVEŽA REBRCA - po 4.800 lir

vklučen davek IVA

DUKE
grandi marche

INDUSTRIJSKA CONA - TRST
Strada Monte d'oro 332
(Dolga krona)

Tel.: 820334-5-6 Telex: 460237

avtobus: 23 - 40 - 41

PROSTORNO PARKIRIŠČE

Kmečka vojna

Riše:
Ž. LORDANIČ

30.

